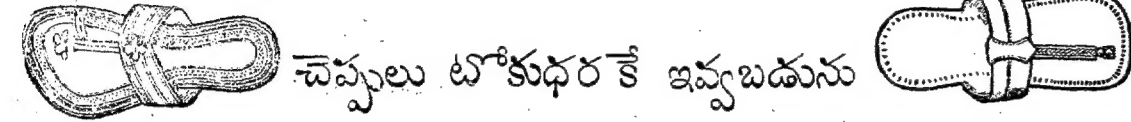

అమృతం

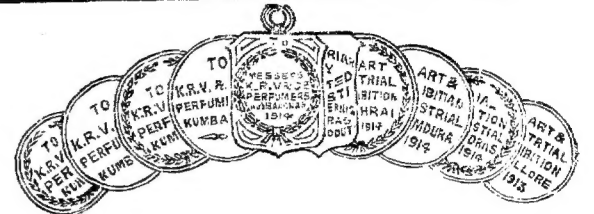
ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నంబి జూన్ 8 వ తేది గురువారము } NO 53
 సంపుటము. 3. } నంబిక గెర

సం	కొలత	పేరు	ధర	జత
5004	కొలత	సంపుటము	1-15-0	"
5005	"	"	2-4-0	"
5018	సంపుటము	విశాఖము	2-12-0	"
5014	"	"	2-14-0	"
5020	సంపుటము	తైలము	1-12-0	"
5021	"	"	1-15-0	"
5085	సంపుటము	"	1-15-0	"
5086	"	"	2-4-0	"
5085	సంపుటము	"	1-15-0	"
5086	"	"	2-4-0	"

(కతికర్తవ్యము) సామాన్యముగా వర్తించును.
 ఒకడెవడు బ్రతుకొనెను వారికి మాటికి పదివొప్పవ కుమనీయబడును.
 క్రొం లెదర్ కంపెనీ, పల్నావరం, మద్రాసు.
 చిల్లర చేరవలు మా చిల్లర యేజంటుగు మెసర్యు మేనక, స్మిత్ అండుకో, హంటుకోడ్, మదరాసుకు వ్రాసుకోవలెను

అతిపుష్కలమునకు తగిన శిశోరాప నిశానాది యేది ?
మన చందనాది తయిలము
 ఈతయిలము వారమునకు రెండు తడవలు (పాతః
 కాలమున) రాచుకొని స్నానముచేసినయెడల పితృనీతిగలుగును,
 కన్యకుంటు, కసాలపుష్పం, బింతిలినోప్పి, తలతిరుగుట
 వెంటుకలు కాలుట, శుభమువచ్చును. శీతకాలమున బుద్ధి
 కలుగును. క్రయము ద్రవ్య 1-కి రూ 2-0-0
 ఇదిగాక మాత్రమే నువాసన కల్గిపొడియు నువాసన
 కున్నయు, శాబ్దమునకు, నుగంధ స్వాసనాది, కేళాంకము
 చందనవృక్షము, అరగబా, కేసరివృక్షము, పురుగు, జవ్వారి,
 అంబు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. వ్యాధిలాలి కావల
 సినవారె వ్రాసువలెను. కే. ఆర్. వి. అంబు కో,
 నువాసన వ్యాపారము, కుంభాకణము.
K. R. V. & Co.,
 PERFUMERS, KUMBakonam.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్పగొప్పవారిచే వేసిన వేలు

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

చితియింట నుండ దగినది.

నేలకు నేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

పంచ బాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనమును

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ

పునొప్పులు, కీళ్ళబొట్టు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమునంటిది.

చక్కని డబ్బితో నహా

సీసానికి తి ఆణాలు.

అమృతాంజనము డి. పొ. తి
 1. వేరిరొడ్డు, పోర్టు బొంబాయి.   2. తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

సంఘ సంస్కరణ సభలు

కడవి 80 సంవత్సరములకు, మనదేశమున, వివిధభాషలును, ముఖము 500 కన్న నెక్కువగా సంఘసంస్కరణ సభలు జరిగి నొందెదవును. అన్ని సభలయందునా సామాన్యముగా ఒకేవిధమైన విషయములు గురించియే తీర్మానములు జరిగి యుండెను. అట్టి సభలకు తాము ప్రత్యక్షముగ బోయి గాని, లేక తమ ప్రాంతపు ప్రతినిధుల బంపి గాని, లేక, వార్తాపత్రికలగా అచ్చటి తీర్మానములను చదివి గాని, సాధారణముగా ప్రతిపక్షమునందలి విద్యార్థులను సంఘసంస్కరణ సభాసభ్యులను తెలిసికొని యున్నారు. ఇన్నియట్ల జరుగుచున్న సంస్కరణములకుగూర్చి తీర్మానములను జేసికొనినను, అతీర్మానములు ఎవరిని బంధించునట్లు సర్వజనవిదితమే. ఇట్టి సేథికి కారణమేదైనను, వానిని తీర్మానము లనుటకు మారుగా అభిప్రాయములను, ఎక్కువ సమంజసముగా నుండును.

సంఘసంస్కరణమన గా సాంఘికాభివృద్ధి ప్రయత్నమే యగుటచేత, సంఘమునందలి జనులందరు యందుగా సాంఘికాభివృద్ధి కొరతయొక్క మూలతత్వములు బాగుగా గ్రహించి గాని, వారిపరిచయములకు సంస్కరణములను సర్వభావమున అనుకరించజాలరు. మరియు అట్టి మూలతత్వములకు బాగుగా గ్రహించి, వారిపరిచయములకు సంస్కరణములయొక్క తత్వములను అనుకరించుకొనిన విద్యార్థులలోను, వెక్కిరించు వారి యనుసరణమార్గము అగోచరముగా నున్నది. అందువలననే, సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నములకు, బహుజనుల విముఖ్యమును, విద్యార్థులకు కార్యభివృద్ధియును, విఘ్నములుగా నున్నవి. కావున, ఇకముందు సంఘసంస్కరణ సభలయందు, ముఖ్యముగా ఈ రెండు విషయములకు గురించియే ప్రముఖములైన యభిప్రాయములు వెల్లడిచేసి కర్తవ్యమును నిర్వహించుట. మరియు ఈ రెండింటికీ, సంఘసంస్కరణములకు అటంకములుగా నున్న అంతరాయములకు గూర్చి చూచి, వానిని బాగుచేయుట అగోచరములను మార్చుట.

ఈ మార్పులను ముఖములనుగూర్చి వాత్సల్యమునకు ప్రాయములకు ప్రయత్నముగా నుంచుచుండునానా.

సాంఘికాభివృద్ధి కొరతయొక్క మూలతత్వములు.

సాంఘికాభివృద్ధి కొరతయొక్క అన్ని ప్రకృతి కొరతయొక్క మనోగోష్ఠి. దానిని పూర్తిగా తెలిసికొనుటకు విశేషప్రయత్నము, ప్రగతిచూపజూతు. అట్టి కొరతయొక్క ఇంకను బుద్ధిమంతులు పరిశోధించి, అనేక గ్రంథములకు వాగి నువలసి యున్నది. అయినను కొంచెము అనుభవముచేత సాధారణ తత్వములకు కొన్నిటి ప్రత్యేక మనము గ్రహించుచున్నా అట్టి తత్వములలో ముఖ్యమైనవి నాలుగుని చెప్పవచ్చును. అవి (1) భావాభివృద్ధి (2) ఆర్థికాభివృద్ధి, (3) విద్యాభివృద్ధి, (4) కృత్రిమత్వము, అయియున్నవి. ఈ నాలుగును సాంఘికాభివృద్ధికి అవరోధములు. ఎట్లనగా, ప్రతి కృత్రిమత్వమునకూ యాభివృద్ధి యాతని భావ, ఆర్థిక, సంకల్పిని బట్టి యుండునట్లు, సాంఘిక యాభివృద్ధియుగూడ, అందలి వివిధకృత్రిమ భావాభివృద్ధి కు సంకల్పినిబట్టి యుండును. మరియు, ప్రతికృత్రిమము, తాను ప్రత్యేకముగా మాత్రమేగాక, సంఘమునకూ గూడ, అభివృద్ధి కొందలవలసియుండుచేతను, సంఘమునకు నేరజేసే కృత్రిమములకు యోగముగలుచేతను, సంఘమునకు కృత్రిమములకు సమాధానక మొకసంకల్పమునకును. ఇంతియగాక, అభివృద్ధికి స్వాతంత్ర్యకృత్రిమయొక్క మనసరములనుచేతను, అట్టి కృత్రిమయొక్కమనసరమే, కొన్నికృత్రిమ సంఘమునకు గొప్ప భాగములకు నెలకొని, దాని సభివృద్ధికి గడుతును సాధారణములకు లగుచేతను, సంఘమునొక్కసారి కని తేలుమునకును భంగకరము కానంతవరకు కృత్రిమ స్వాతంత్ర్యముండవలయును. లేవున నట్టి వ్యవస్థమునకులే కృత్రిమ అభివృద్ధి నిలిచిపోవును. తద్వారా సంఘమునకు అభివృద్ధి నిలిచిపోవును.

యన సాంఘిక జీవనమునందు ఈ నాలుగు మూలతత్వములొక్కటి పరిణామములే, సాంఘికసభలకుం దామోదింపబడిన సంస్కరణములు. సంఘాభివృద్ధికి సంఘమునందు భావసాభివృద్ధి గలవలయునకు తత్వమును బాగుగా గ్రహించినయెడల, ప్రత్యేకకృత్రిమ నిష్పాదకములను అభ్యంతరముని తోచక గూడును. అభివృద్ధికి గలవలయునకు తత్వమును బాగుగా గ్రహించినచో, సంఘమునకు మనసరమని తెలియకపోదు. సమాధానక మొకసంకల్పమునకూ యాభివృద్ధి కు గ్రహించి నెట్లును, సంఘమునందు నున్న మానసికస్థితిగలవలవారల

లో, భోజనప్రతిభోజనములను, సంబంధభాంధవ్యములను అభ్యంతరముండ నూడదని గోచరింపక మానదు. కృత్రిమత్వ ప్రత్యేకపు ఇచ్చటనే జేసిన వివాహ విషయమున, కృత్రిమ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట యవసరమును తత్వమును గ్రహించినచో, సంఘమునకూ, వివాహము చేసికొనదలచిన విధిమార్గమును, రజస్వలయైన కన్యనుగాని, వారివారి తలితండ్రులను సహా, సంఘము నిరోధించుట అవ్యాయుని నుసరించకపోదు. సంఘమునందలి విద్యార్థులకు బహుజనాభిప్రాయమును బట్టి కృత్రిమత్వము సరిగానే యుపయోగించబడును. సంఘాభివృద్ధికి యవసరమైన దానినెల్ల జేయుట సాంఘిక సేవ యవసరము. కావున ఈనాలుగు మూలతత్వములు జరుగ వలయును బాగుగా నాటునట్లు ముందుగా ప్రయత్నము చేయవలయును.

సంఘసంస్కరణాభివృద్ధికి అంతరాయములు

ప్రపంచములో అభివృద్ధి పొందున జేదియు, అంతరాయములు లేక యుండదు. మనజాని భౌతికాభివృద్ధియందు దానిని జీవించజేయు జరాచరణ సంబంధజన్మములను మనము గ్రహించవలసినట్లే ఒక రాతని వైకార జేయునట్లును, దానిని క్రిందికిలాగు భూమ్యాకర్షణకృత్రిమ మనము నగను జేయవలసినట్లే, సంఘసభివృద్ధి యగుటకును, దానిని క్రిందికిలాగు కట్టవలసినట్లే మనము గ్రహించవలసియున్నది. సంఘాభివృద్ధికి అటంకములుగనందే, దానిని హీనస్థితియందుంచుటకు ప్రయత్నించు కర్తవ్యము చెందువిధములు. (1) సంఘకృత్రిమత్వము. (2) సంఘకృత్రిమింపినది.

సంఘకృత్రిమత్వము అనగా, సంఘము తనలోని కృత్రిమత్వముకొరకు కొన్నిటి నిర్మాణము చేయవలసి అటంకము. సంఘసంస్కరణ సభలయందలి తీర్మానములనుబట్టి చూడగా, అవి ముఖ్యముగా మూడని చెప్పవచ్చును. (1) కుల్లగ్రహణము, (2) సాంఘిక దుర్మితి (3) మత్తుపదార్థ సేవ. ఈ మూడు దురాచారములు వానికి దానులేన కృత్రిమత్వములకు నీచస్థితియందుంచుటచే, సంఘమునకును కళంకములుగా నున్నవి. కావున సంఘమునకును గోచరమగు ప్రతిమకు జూతును, తాని నీచస్థితి అచారములకు దానుడగా నుండవలయును గాక యని మనోనిర్వృత్తి మొనర్చుకొనవలయును. సంఘమునట్టి దానులకు గౌరవములకు నిరంతరము వరుస వలయును.

సంఘాభివృద్ధికి అటంకముగనట్టియు, సంఘములోని కృత్రిమత్వములకు మించినట్టియు, మనోకృత్రిమత్వముగలదు. దానిని తెలిసికొనినవారు బహు అరుదు. తెలిసికొనినను, నిర్భయముగ చెప్పగలిగినవారు మిక్కిలి అరుదు. వాతమూడగా, ఈ మనోకృత్రిమత్వమునకు సంఘము ప్రత్యేకమైన మొదలున్నదిని తోచుచున్నది. మనజాని కేరీరమందలి అనయములన్నియు కేరీర ప్రకృతి ధర్మములను సరిగా నెరవేర్చునట్లు దీరేరమందు ప్రత్యేకముండి, వాయూహార సానియములను తీసికొని, జీర్ణముచేసికొని, తేహాభివృద్ధి కరమగుగాని అవ్యవధానమును బయటికిపారించి, అభివృద్ధి నందునట్లుగా, సంఘమునందలి కృత్రిమ సాంఘిక ప్రకృతిధర్మములను సరిగా నెరవేర్చునట్లు దీరేరమందు ప్రత్యేకముండి, నీతియములగు నూతన సంస్కరణములను తీసికొని, వాటిని జీర్ణముచేసికొని, దుర్మితి మయములగు వానిని వేలవగొట్టును, అభివృద్ధి నందును. సంఘసంకల్పణ సాంఘిక ప్రకృతిధర్మములలో ముఖ్యమైనది. అందువలననే అభివృద్ధియకు సంఘములో నొక భాగమును శూన్యములకు సంచలనము యుండెను. సాంఘిక ప్రకృతిధర్మములకు సంకల్పణధర్మము ప్రస్తుతముగ సంఘమునందు నెరవేర్చువలయునట్లు వలన, సంఘమునందు ప్రత్యేకముగిరి, జీర్ణకృత్రిమము. అందువలననే, జీర్ణకృత్రిమిని తోగిరి ఎంతవెట్టినను, దానిని జీర్ణముచేసికొనలేక, పొలులొక్కటగానుండుకొనునట్లే సంఘసంస్కరణ సభలయందు ఎన్ని తీర్మానములు జరిగినను, అన్నిటికిని కలయూచి, ఒకదానిని చేతుకున్నాము. అంతకాక, చేయువారి చాటుచాటున అటంకపరమమున్నాము. మరియు అట్లే తోగిరి దేహములకు నవ్వుకరమును అవ్యవధానమును ప్రేమములొకటెట్లుకొనునట్లే, ప్రత్యేకమైన మనోకృత్రిమ సంఘము ప్రాచుర్యములకు కృత్రిమత్వము గూడ గౌరవించుచున్నది.

సమాజమైన కృత్రిమధర్మములు సాంఘిక ప్రకృతి ధర్మములు. అనగా కృత్రిమధర్మములకు అధ్యాత్మిక విద్యావ్యాప్తము, సంఘసంకల్పణము, వాణిజ్య వ్యవహారాది విశ్రేణము, సాంఘిక సేవ, మొదలగు ధర్మములు; ఆశ్రమధర్మములకు దృఢప్రతిజ్ఞా పూర్వక బ్రహ్మచర్యసాధనము, సత్సాధిభివృద్ధి ప్రయత్నము. విషయముల విషయము, సర్వమనసరము

త్వము, మొదలగు ధర్మములకు సమాభివృద్ధి కరమగును. ఈ ధర్మములను సంఘములోని ఎవరైనను రించినను సరే కాని సంఘమునందలి ప్రకృతి ధర్మములకు సరిపడవలెక. వాటిను సరణము వలననే సంఘమునందు ప్రత్యేకము ప్రభలును. సాంఘిక ప్రకృతిధర్మములనుబట్టిని ఉజ్జీవింపజేయు ముఖ్యధర్మములను సంఘసంకల్పణ ధర్మము సంఘమునందున్నప్పటి ప్రత్యేకము మిగుల ప్రకాశించి సంఘము వావాటికి మాత్రమే వలయునట్లు గ్రహించి జీర్ణము చేసికొని, అభివృద్ధి నందును. అందువలననే పూర్వము అవ్యవధిలగు, నిధియములు, యవనము, స్వేచ్ఛలు, భుక్షితము అదియనివానులకు నిమ్మజాతులవారు, ప్రత్యేక అప్పటి హిందూ భారతజాతియొక్క సాంఘికనిర్మాణమునందు ప్రత్యేకమైనది ఉన్నతవర్ణములకు ప్రేమ పోలిక. ఈ సందర్భమున, ప్రస్తుతము ఆ సేతుహిందూవల వ్యాప్తమైన మనభారతభూమిలో తేహాభిమానములగిరి నిరసించుచున్నా, మహాత్మాదీని, క్రైస్తవసాంప్రదాయముల నెలరను, పూర్వము అవ్యవధి చేసినట్లువలె ఒకే భారతజాతియొక్క సాంఘికనిర్మాణమునందు చేర్చకపోయినయెడల, మన భారతజాతియొక్క రాజకీయ భావి యాభివృద్ధియకు తీర్మానములకు యాభివృద్ధియకు మున్నయని ముమ్మాటికి నమ్మకమును. ఇది యెట్లుజరుగునో గాని, సంఘమునందు ప్రత్యేకములే ఈ కాలములో, నిమ్మజాతుధర్మములైన మనెన్ని ప్రయత్నములకు చేసినను, వాని ధర్మములకునో, విద్యారంకులకునో చేయవలసియగుగాని, మనపూర్వములే వారిని సాంఘిక నిర్మాణమునందు ఒక్కమెట్టయను ఎక్కించలేకున్నాము. అనగా హిందూసంఘము మీది జీర్ణముచేసుకొనలేనట్లు నీచములో గాని, వాతములలో గాని, యాభివృద్ధియగుగాని, వాతములలో గాని అంతర్భూమికునుచుట్టు చేసికొనజూతున్నది. మీదుమిక్కిలి వాటికి విద్యాధనములిచ్చి, ఆత్మగౌరవముకలిగించి, సాంఘికగౌరవము నియోజ్యమందుటవలన, క్రైస్తవవాది జేసినాంపగి నానుములకు తరువలసి వచ్చుచున్నది. సంఘమునందు జీర్ణ ప్రత్యేకములను వలననే, ఏసంస్కరణము, సాంఘికనిర్మాణములో చేహాక అభివృద్ధి యందరములోని ఆచారములను, ఎప్పటికప్పుటికి బయటికి తెచ్చి కట్టబడుటకు సిద్ధముగా నున్నది. కావున, అనేక సువత్సరములకు సంఘసంస్కరణోద్యమమున కృత్రిమమైనవారల కార్యవిముఖ్యమునకును, మీదుమిక్కిలి, ఒక్కొక్కప్పుడు విశోధకులకు మారుటకు, గారణమేమి?

సంఘసంస్కరణముల యనుసర మార్గములు.

ఇట్టి ప్రత్యేకమైన మనోకృత్రిమ సంఘమునందు, సంఘాభివృద్ధికి గలవలసిన, ప్రత్యేకమైన, పరిసంస్కరణములను ఎట్లు అనుసరణమునకు జేగలము అను గొప్పసమస్యలకులగుచున్నది. దానిని విచారించుటయే సంఘసంస్కరణసభల యందు జరుగవలసిన మూడవది.

నాబుద్ధిమాడ గా, ఈవది సంస్కరణములు చెందుతరగతులుగా నున్నవి. 1. కులవెలులకు బాల్పరమనది, 2 కులవెలులకు బాల్పరమనది, మొకటిదానియూ ముఖ్యముగా (1) సముద్రయానము, (2) బాత్మంతరభోజన, వివాహములు, (3) విశ్రాంతియానము, (4) రజస్వలవివాహము చేతను. చెందదానియందు (1) ప్రీతికర్మ, (2) నిమ్మజాతుధర్మము, (3) సాంఘిక సేవ, (4) కుల్లగ్రహణసనము, (5) సాంఘికనీతి, (6) మత్తుపదార్థ సేవానిరసనము చేతను.

మొదటికరగతి సంస్కరణములకు అనుసరణమునకు జేరలేనట్లు ప్రస్తుతపు సంఘస్థితిబట్టి కులమునందే తెలిగక తప్పదు. అందువలననే వీటినిగురించి ఎన్నియువభాషనములిచ్చినను, కార్యమునకు గడంగునాకు బహు అరుదుగానున్నాదు. కులవెలులగా నేమి? భోజన ప్రతిభోజనములందును, సంబంధ భాంధవ్యములందును ఎవరును తోడుబడక, అట్టికార్యచరణములకు ఏకాకిగా నుండవలసినట్లుయే. మనదేశపుదాని సంఘసమాజము మేటియమూడవకులచేతను, సంఘసంస్కరణానుసరణమునకు సంఘముగకృత్రిమముగలుచేతను ఇట్టి ఏకాకిత్వము దుర్భరమును సమస్తమొకటమును అగుటకు సందేహములేదు. కాని తనలోనే నేరములుండుటలు గూడ జేరియును సంఘముగా జేరుటకు వీలైనయెడల, కులవెలుల అంతిమార్గమైనదిగానందెను. అందువలననే, మనముగనంద జరిగిన అభిలభాతసంఘసంస్కరణ సభలందు అగ్రాసాధితత్వము వహించిన మొదట యుగరాజువారు, సంఘసంస్కరణానుసరణముగలకుగూర్చి చెప్పవచ్చు, కొన్నికుటుంబముల కలయిక యవసరమని వాత్సల్యము చేసికొని తీర్చదిన సంఘములే, బంగళములోని బ్రాహ్మణసమాజము, పంజాబులోని ఆర్యసమాజమును అయియున్నవి.

ఇంక కులములకు బాల్యమునకు చెందకగలిగి సంస్కరణములు చేసినవారలకును దళితులకును అటుంకములేదుగాని నేను మొదట చెప్పినట్లు సంఘమునందు వైతన్య భావము వీటియందే ప్రబలముగ ఉండేదని భావించుచు గారణమును సంఘసంస్కరణను సరణులకై దృఢపరిష్కారముతో కొక సంఘ మేర్పడియెడల అట్టి మహాపుష్కర ప్రతిష్ఠల శ్రేష్ఠమైనట్టి కొంతటి త్యాగ పుష్టులు దానిసహాయమున ఆ సంఘమునందు సంస్కరణములన్నిటిని యనుసరించి పూర్వముగ జరిగినచేసి చూపించి ఆ సంఘమును ఇతరులకు ఆదర్శ బోధకముగ నుంచవచ్చును. అట్టి సంఘము నిలుచుటకు స్వార్థత్వము, అనుభవజ్ఞానము అగు గాముడు దేశసరణు. అట్టివాడగుచు లేనట్లును, నేనాధిపతిలేని ప్రైవేటువలెనే ఆ సంఘము మిగుల యుక్తయోగకారి కాబాలము. బాప్య, ఆశ్రయ, సంఘములలో పెద్దానిగాను జేరకయు, తగిన వాయువు గలిగిన సంఘముకంటే తమకు లేకయు, పూర్వాచార సంఘమునందే తెలివితేలుడు, మనస్థిరతయు విశిష్టతయు సంస్కరణలన్నిటి యెట్లున్నది ఆలోచింపుము. ఎవరికి వారే యమునా తీరేంద్రుల నున్నది. అట్టి స్థితివలన కలుగు నష్టములను గురించి నేను జేయగ చెప్పినట్లులేదు.

ఇట్టి ఆదర్శబోధక ఉపసంఘ నిర్మాణములన సంఘ మంతయు స్వభావముగా అభ్యివృద్ధి కాగలదని నేను చెప్పబాల నుగాని ప్రస్తుతపు మన సంఘముయొక్క ప్రైవేటువలెని స్థితిని బట్టి, (constitutional గా) సమాజవిభజనల ననుసరించి సంఘమునందంతటను సంస్కరణములను నెలకొల్ప లేదని నాకు భావించున్నది. కావున బుద్ధిమంతులు ఈ క్రిష్టవశ్యమును గూర్చి బాగా ఆలోచించి కర్తవ్యమును పరిష్కరింతురగాక యని ప్రార్థించుచు ఇంతటితో విరమించుచున్నాను. - సంఘసంస్కరణాభిలాషి.

చెన్నపురి

నరస మోహనసభ వారు

నెల్లూరు

రావుబహదూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి హాల్ లో ఆంధ్రనాటక పితామహుడన బరిగిన శ్రీమాన్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచియించబడిన యీక్రింది నాటకముల ప్రదర్శించబోవుచున్నారు.

10-6-16	రాత్రి 9-30	ఘంటలకు సావిత్రి నాటకము
13-6-16	" "	లవకుశ నాటకము
15-6-16	" "	సారంగధర నాటకము
17-6-16	" "	పాదుకాపట్టాభిషేకము
20-6-16	" "	చిత్రసలీల నాటకము
22-6-16	" "	సావిత్రి నాటకము

సీజ్ కట్టికట్లు వై నాటకములకు మాత్రము రిజర్వుడు రూ. 10, 1-5 తరగతి రూ. 5, 2 వ తరగతి రూ. 4.

పి. ఏకాంబరయ్య బియ్యే, బియ్యల్.

గౌరవ కార్యదర్శి.

ప్రథమ రెడ్డిమహాజన సభ

ఈ సభ రాబోవు జూన్ నెల 16, 17 తారీఖు లందు నంబూరులో జరుగబడును. కులాభిమాను లగు రెడ్డి మహాజను లందఱు తత్సభ. కరుదెంచి జయప్రదముగ జరుపుటకు వేచుచున్నారము. నంబూరు గ్రామము గుంటూరునకు 8 మైళ్లు దూరమున నున్నది. నంబూరు, స్టేషనుకు 2 మైళ్లు కలదు. బుడ్లు సిద్ధముగా నుంచబడును.

నంబూరు } కూనం బాపిరెడ్డి
గుంటూరు జిల్లా } ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు

కావలెను ఒక వైశ్య వితంతువు

వరుడు సర్కారు ఉద్యోగమునందు ముందు ఒక యశావనుడు. పునర్వివాహమును ఇచ్చగించు స్త్రీలు ఈక్రింది అడ్రసును ప్రసేన తగిన ప్రోత్సాహమును పొందగలరు.

నరసవల్లి చన్నప్పనెట్టి, బల్లారి.

ఆంధ్రోద్యమము

V

నెల్లూరుకంటే ఆహ్వానాత్మక రిట్లు మాజేర వాము యక్కా:-

ఆంధ్రోద్యమము నుని ప్రస్తుతలాభంబుల చేతికొన్నింటి నిందు విలంబితము. కొందరివత్సరముల క్రిందట ఆంధ్రోద్యమము నుపశాసనము లిచ్చుటకున నెట్టియో యెవ్వరు ఎవరగుండు. ఆంధ్రోద్యమము దిలకించిన ప్రతిదానికీ ఆంధ్రో భావముతో ప్రేమను నూతనకాళి యొకటి యెప్పుడొస్తదే మొలచుచున్నదని తోచకమానదు. ఆమహాకాళి కట్టిభవిష్యత్తు ముందున్నదో యెవ్వరు చెప్పగలరు? నువ్వీ ప్రతి ఆంధ్రో భావకలగూడ నొకమహాకాళియను కనుగొనను దానివలన రణరంగం దెట్లుట కింతటను నవకాలంబులే లేకపోయెను. ఒక్కయంగభోభావకే కాక, ఇంద్రియాభావలలో నెద్దానిని సంక్షిప్తరీతి వాగ్దానముగా యన్నట్లు కానరాదు. ఏలయు, అనవరతముగాని వస్తువు సృష్టింపక బడవేరకు. ఈయవసరము ఆంధ్రోద్యమసభ తప్ప నుచుండు సుస్థాపకకలిగించుచు నున్నట్లు కానరాదు. దీ కే గారణము ఆంధ్రోద్యమ సభయందు ఆంగ్లవదుల నొక్కరైకు ఉపయోగించబడక చర్యలుం తియుసాంధ్రంబున జరుపబడుటయే. ఇంతటి మహాత్యాగము ఉత్తరసర్కారుల వారు నిర్వహించుచున్నంతకు వారికి నెరవేరాలవాదు కృతజ్ఞులగుండవలెను. రాజభోవులవత్సరము ననో ఆంధ్రోద్యమమునో, మద్రాసు మెయిలు మొదలగు వ్రతీ కల సంక్షిప్తరీతిభావము ఆంధ్రోద్యమమున లిపి నెక్కువని ఆంధ్రోభావములకులంకరించవలసి యుండు రేకాని యెప్పుడొస్తదే నాంధ్రోద్యమముల వాగ్దానమున నానుచుండగలము (వాని రిపోర్టులపైన జాలరు. ఇవికాక మతియుకలిగేదము కూడగలదు. ఇంతకుముందు వాగ్దానము రానివారు రాజకీయ సంస్కరణసభలయందు జోక్యము కలిగించుకొనుటకు బొత్తిగా నందర్భావము లేకుండెడిది. ఇప్పుడొట్టలుకాదు. ఆంగ్లవిద్యు రాకున్నను, వార్తాపత్రికల క్రయముగల జరుపుచు, కర్తవ్యము రాజకీయ విషయముల గల మనించు నెట్టి సామాన్యమను జనుల యెడ ను ఆంధ్రోద్యమ సభయందు జరుగు క్రమింపబడుచున్న గ్రహించక గలదు. ఆంగ్లవిద్యార్థులు ఆంధ్రవిద్యార్థులకు రాజకీయవిషయములు నెచ్చుకొనుటకు గొప్పయనకాళములు కల్పించి తాము స్వలాభ పరాయణులగు యవసరమునందే దూకులగుచున్నాడు. ఆంధ్రసభ ఆంగ్లవిద్యార్థుల సభకాక ఆంధ్ర సామాన్యమహాజనసభగల బరిమిమించెడిది. ఆంగ్లవిద్యురాని ఆంధ్రమహాజనులు ఇట్టితరుణులను బోగొట్టుకొనిన వారే దూఘులగుదురు కాని యితరులు కాక.

ఆంధ్రమహాజనులదోడుగ సంఘ సంస్కరణసభలు ఇంతవరకు నేర్పాటు కాలేదు. సంఘసంస్కరణసభ లేక పోయినను, ఈసభకేరదెంచు దాదాపు మూడువేల ప్రతినిధులు ప్రేక్షకులకు నేర్పాటుబోయెదట భావనసభలు అద్భుతముగ జరుగుచున్నవి. బ్రాహ్మణేతరుల భావనసభలు విడిచి, ఒక్కబ్రాహ్మణ సమారాధనచూచి యెట్టివానికిని అద్భుతము కలుగకమానదు. మూడువేల విద్యార్థుల లొక్కచోగూర్చుండి భావనముచేయుట యెట్టి గొప్పసంగతి! ప్రియద్రు, బారిష్టరు, డాక్టరు, ఇంజనీరు, భూస్వాములు, వీరు వారసల బ్రహ్మకులయందు జన్మించిన ప్రతిమానవలకును నీ సమారాధనయందు మత్తిభేదములేక భుజించుచున్నాఁడు. ఇదికదా నిజమైన సంఘ సంస్కరణము! సభలతోడను, తీర్మానములతోడను నేమిలాభము?

ఆంధ్ర మహాజనులకీక్రి యంతవరకు దాగియున్న కలంబున నాకీక్రి మహిమ వారికే తెలియకుండెను. మొన్న యాంధ్రమహాసభ జయప్రదముగ కాకినాడ పురవాసులు నిర్వహించగ నే, ఆదాగియున్న కీక్రి బహిర్యతమైనను, వారు జాతీయమహాసభకే కాకినాడ పురంబునకు నాహ్వానము చేయినద్యుక్తులై యున్నారు. జాతీయ మహాసభకు కూడ జయప్రదముగ నిర్వహించగలము దైర్యము వారికిష్టుగు గల్గె. అది నిర్వహించినప్పుడు గదా ఆంధ్రోద్యమానికి ఆంధ్రోద్యమ మహాకాళులకు విస్తృతంబగునది. దీనినిబట్టి ఆకాళ మాలిన్యము మఱు మనదేశమును ఆంగ్లవలన దేశములవలె స్వతంత్రమున నెప్పుడును నిర్వహించగలమునకు సుప్రమోదమున్నది.

ఆంధ్రోద్యమము వలన నిల్పలాభములంద ఆంధ్రోద్యమమునకుం బ్రతికూలులగు నంకువారిని దేశభక్తులనుట కట్లాపదు?

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

1916 వ సంవత్సరము బి. ఏ. క్లాసు పరీక్షలో గృహ తనివొందిన విద్యార్థుల సంఖ్యలు:-

మొదటి తరగతి.

490 632 778

కృతార్థతనివొందిన సంఖ్యలు.

1	2	4	7	9	10	11	14	15	16	17	18	20	22	24	25	29	30	31
34	36	37	38	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	57	
60	61	63	64	66	68	69	70	75	78	79	80	88	89	90	93	94	95	
96	97	99	102	104	105	108	110	112	113	115	116	119	121	125	127	128	129	130
131	133	137	138	139	141	142	143	147	148	149	150	151	154	159	161	163	164	165
166	167	168	169	170	171	172	174	180	181	182	186	188	189	190	193	194	196	199
201	202	203	204	205	207	208	212	213	214	221	228	229	230	231	234	237	240	
246	247	257	258	259	260	261	263	267	269	271	272	274	275	276	279	283	285	286
288	289	292	296	297	299	300	305	306	308	311	315	317	318	319	322	323	324	326
328	334	342	343	354	355	359	360	365	366	367	369	370	372	378	380	381	386	387
389	391	393	398	399	401	402	404	405	406	408	411	412	415	417	418	419	421	428
432	434	439	441	454	455	458	463	464	466	468	469	470	471	472	473	475	476	477
478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	494	499	500	501	502	504	507
508	509	511	512	513	516	517	518	519	521	522	524	527	528	530	531	534	535	539
543	544	545	546	548	549	551	552	553	555	558	556	562	564	581	587	588	593	598
603	605	606	608	618	626	630	636	641	645	646	647	650	651	659	661	666	667	668
672	675	676	677	679	680	683	685	692	694	701	703	705	710	714	715	717	724	725
727	733	736	744	748	753	754	755	756	762	763	764	766	767	769	776	777	779	780
782	783	789	791	793	794	795	797	798	799	800	801	802	803	804	811	816	817	818
819	822	825	833	835	837	838	841	845	846	848	857	858	863	864	865	866	867	870
871	872	873	888	890	896	900	903	904	906	907	909	910	913	915	919	927	928	930
932	933	935	937	944	947	949	951	963	966	967	975	977	980	982	984	985	986	991
992	995	997	998	999	1001	1002	1003	1004	1006	1007	1008	1009	1015	1017	1018	1019	1020	1021
1022	1025	1027	1031	1033	1034	1036	1039	1043	1044	1046	1049	1055	1058	1059	1061	1064	1067	1068
1072	1073	1074	1076	1077	1078	1081	1083	1085	1086	1089	1090	1091	1092	1100	1101	1102	1103	1108
1112	1116	1119	1120	1123	1124	1125	1149	1159	1162	1166	1169	1170	1171	1173	1174	1175	1178	1179
1180	1185	1186	1187	1189	1192	1193	1196	1198	1205	1206	1207	1208	1214	1219	1226	1231	1241	1243
1244	1247	1252	1259	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1274	1276	1279	1280	1281	1282	1283	1284
1286	1287	1289	1290	1291	1296	1298	1300	1303	1306	1308	1309	1311	1317	1318	1323			

లిరోముడి పరీక్ష.

(80 విద్యార్థులు)

లిరోముడి వివరము లొసగబడిన వారి సంఖ్యలు.

1 2 4 5 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17.

విద్యార్థి వివరములు.

18 19 20 21 25 27.

న్యూఇండియా భరావతు.

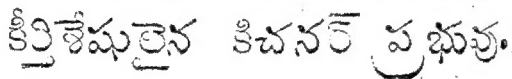
ఒకవిలేజుకు కర్షకుండే.

బందరు జూరు రి:-కృష్ణాసంఘము, జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీవారి ప్రార్థనకొరకు నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు బందరు పురమందిరమున డివాన్ బహద్దర్ వారజాగి సుబ్రహ్మణ్యంబులకు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారి ఆగ్రాసభాభివృద్ధిమండల బందరు పౌరులసభ యొకటిచేసినది. న్యూఇండియా ప్రెస్సు నుండి మదరాసు ప్రెస్సిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారు కొరస భారా తు వివరముల తమకు కృతజ్ఞులై వెల్పుచు, భరావతు కోసన ఉత్తమపుర రద్దుస్థలమును, ప్రెస్సునెట్టును రద్దుస్థలమును తీర్మానముగా గావించబడెను. కుంభకోణము కృష్ణమా చార్యులు బి. ఏ. గారు పట్టా నుండర రామయ్య బి. ఏ. లి. కుంభ గారు కొడారి శివరామకృష్ణారావు గారి ఉపన్యసింపిరి.

II

ఒంగోలు జూరు రి:- నిర్మితివనము మహాస్వామియే రెండుగంటలకు దొరతనమునకు ఆనిలిమింబుగా యెట్లు నుండి రెండువేల రూపాయలు భరావతు గా కొనుట వారుండలేదని దానిని బంధించుటకు ఒంగోలు తాళుకా గ్రంథాలయ సంఘము వారిక సభయజరిపిరి. న్యూఇండియా కర్షకుల కోరిన భరావతుండు చేయబడినది. దానిని నానినానికొరకు తీర్మానించి ముఖ్యకార్యదర్శికి తంపిరి.

ఒంగోలు మునిసిపాలిటీ:- ఒంగోలు పురసభాభివృద్ధి సంఘమునకు ఇచ్చుచున్న ఆయతుగు సభ్యులు గాక పారి ముగ్గురిని ప్రజలు ఎన్నుకొనుటకు దొరతనమునా రంగీకరింపిరి.

వీడు పూర్వీకమును యంద్ధరికరణ కర్మాగారము
 నందు మాఖ్యమానమింజెందింట్లుగా నుండి, ఆ మాఖ్యను
 వీరు 1894 నుండి (మొదట యంద్ధరికరణ కర్మాగారము
 డిప్యూటీ డైరెక్టరుగా నుండి) చనిపోవరీ. యంద్ధారంభము
 నుండి వీరు యంద్ధరికరముల నిర్మాణము యెడల
 మావిన సామర్థ్యమును, పరిశ్రమము ప్రోత్సహి
 తులు. వీరు 1895 వ సంవత్సరమునుండి 1937 వ సంవత్సరము
 వరకు హిందూదేశమున గోవానుండు ఇంజనీరింగు పనిచేసిరి.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు

మహేంద్ర కిశోర్ లా వ్యవహారములు.

లాహోరు జూరు 7:— మహేంద్ర కిశోర్ లాను ౬టివల ఇరువుర పండితుల తొలగించుట మున్నగు క్యవహారములను చదువరు లెరింగియే యాగ్నయి. ఈ విషయమున స్థానిక చారిత్రాత్మక తిరుగు శిరోకాట వాడుకను పండితులు నిర్దోషు లనియి, సంగతి సందర్భములను సంతృప్తిగా నొక నిష్పక్షపాతమున సంఘముచే దర్యాప్తు చేయించి కలసివదలయు పత్రిక తిరుగు మహారాజావారిని హెచ్చరించు చున్నది.

కా॥ ఎమ్. డి. సి. వెబ్బుగారు

ఉద్యోగముల కదలుకొనుట.

కరాచీ జూరు 7:— యుద్ధ విషయముల యందును, యుద్ధ సంఘము క్రిందను మరి కొంతకాలము విరియిగొనక నడచియున్న తామిరికుల నహించి యుండిన గౌరవోద్యోగముల నన్నిటికిని రాజీనామా వాఖలుచేసిరి.

బొంబాయి భాగముల ధరలు.

బొంబాయి జూరు 7:— కిశోరభివృద్ధి మరణ కృతాంతము వచ్చుకలకు పుత్రికల భాగములు నిశ్చయముగా నుండెను. మరణకృతాంతము రాగానే కొన్ని కొన్ని భాగముల ధరలు 10, 12 రూపాయలకలకు లెగిపోయినవి. “ప్రాంతర్” భాగముల ధరలు 12 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయినవి. తగ్గి కుదకు 12 3/4 రూపాయలకలకు లెగిపోయినవి. “నెంట్రీలు” భాగముల ధరలు 2150 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 2145 రూపాయలకలకు లెగిపోయినవి. “కొనెంట్రీ” 180 రూపాయలకలకు లెగి 128 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “ఫూల్ భాగము” భాగముల ధరలు 498 3/4 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 496 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “వ్యవసాయ” 1650 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 1640 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “మాఫాజీ” కంపెనీ భాగముల ధరలు 1445 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 1427 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “ఇంజనీరింగ్” ధరలు 800 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 797 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “బ్యాంకు భాగముల” ధరలు 300 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 297 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “ఇంజనీరింగ్” భాగముల ధరలు 175 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 172 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “డిప్లొమ” భాగముల ధరలు 670 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 662 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “బ్యాంకు భాగముల” ధరలు 260 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 257 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను. “ఇంజనీరింగ్” భాగముల ధరలు 20 రూపాయలకలకు లెగి కుదకు 19 1/2 రూపాయలకలకు లెగిపోయెను.

విద్యాభివృద్ధి

కరాచీ జూరు 7:— సింధు మహమ్మదీయ పాఠశాలలో విద్యాభ్యాస మొనరించినవారి కొందరు సమాజేశ్వర సభా మహాసభమున ఒక నిమిషమున కేసికొనిరి. మరణితి మున్నగు విషయముల పుత్రికాభివృద్ధి కుల కలబంధువులకు (అక్కలు, చెల్లెలులు), కుమారులు, మున్నగువారు శ్రీలక్ష్మణ మహర్షి అగ్రాభివృద్ధి మొనరించి సభాశ్రమమును. ఇట్లు రోజువారీ పులకు శ్రీలక్ష్మణ మహర్షి పులకు తమ యాభివృద్ధి మహా సభాశ్రమమున కలబంధి వచకు గూడినా రందరూ వాగ్దాన మొనరించిరి. శ్రీలక్ష్మణ విద్యగర్వకుల చాల ముఖ్యమైన యొన్నది. గణక వీలగునపుడెల్ల నీవిషయమును చర్చించి తీర్మానించిరి.

దొరతనమువారికి అక్కు.

సింలా జూరు 7:— దొరతనమువారికి నూటికి 4 రూపాయలకలకు అక్కు 600 అక్షుల రూపాయల అక్కు కావలయును. దీనికి వైబడిన సాక్షులు అక్కు నిచ్చి దరఖాస్తులు కూడ అంగీకరించుటను. ఈ అక్కు 1931వ సం॥ అక్టోబరు 1-న తేదీ, 1936వ సం॥ అక్టోబరు 1-న తేదీలకు మధ్య యొకప్పుడు తీర్చివేయబడును.

వోల్ఫ్ గాము సర్వేక్షణ

రంగూర్ జూరు 7:— గత కొంతకాలము బట్టగారు జూలై 20 వ తేదీన “టేగ్ యొక్క” వోల్ఫ్ గాము సర్వేక్షణ ముగిసి విచారించుటకు జూలై 1 వ తేదీ నుండి మే 31 వ తేదీ వరకు 986 టన్నుల వోల్ఫ్ గాము తయారు చేయబడినది. గత సంవత్సరము ఈ కాలమునకి 842 టన్నుల తయారు చేయబడినది.

ఇండియా గవర్న మెంటు బిల్లు.

అవస్థుతి.

కరాచీ జూరు 7:— కరాచీ పార్లమెంటు సమాజేశ్వర మైలియను సవరించుట తమ హక్కుల భంగ పుచ్చుననియు విరాదాంతము యుద్ధపనులయందుగాన అవసరము మరియు గాన దానిని సవరించుట తమకు సమ్మతిని దేవును ఇండియా మంత్రిగారి కొక రెండువార్త నంపిరి.

అరేబియా సముద్రమున సుహానాతములు

ఒక స్త్రీయకు కన్నులు కడుట.

కరాచీ జూరు 7:— ఎల్ ర్యాకం వెనెస్ట్రీయరు “సిటీ ఆఫ్ బ్యాంక్ హాం” అనేది 60 మంది క్రయాణికులతో కరాచీ నుండి మార్కెట్టు ద్వారా లివర్ పులుకు పోవుచుండెను. అది నిష్పక్షపాతముగా తిరిగి కరాచీకి వచ్చినది. సమాద్రమున పుచ్చంద జాయువులు వీచుచుండగా తరంగముల కలనను జాయువు కలనను ఎక్కటికిని యాయబడి యుండు ఒక కన్నము బలవంతముగా తెలుచుకొని 20 అడుగులనీకు స్త్రీయకు కేరిన. దీనిని తెలిసికొని స్త్రీయకు కెప్పుడు ముందుకు పోవలొక తిరిగి కరాచీకి వచ్చెను. కల్లాలమున నున్న మహా సమాద్రమునందు అట్టి ఉపద్రవము పాధాంజముగా తెలియరాదు. నీరు స్త్రీయకు లోపలికి ఆది కొద్ది కొద్దిగా మునుగుచుండుటచే కెప్పుడు కనుగొని కేపురుగా మునుగు కరాచీ వాతావరణమున కేరిన. ప్రచంద జాయువులకలనను సమాద్ర కల్లాలము కలనను ఒక నావికుడు సమాద్రములో బదిలీయెను. ఈ స్త్రీయకు ఇంక నానగైదు దినములు కరాచీయందే యుండునని తెలియచున్నది.

“హిందువుల ఋణము దానిని తీర్చుటెట్లు?”

జేవధార్ గారి యావత్సాధనము.

బెంగళూరు జూరు 7:— నిన్నటి సాయంకాలము పాంథిక సేవా సంఘము పక్షమున హైదర్ సేవా సంఘము లోని వారకు దేవాదార్ ఎం. ఏ. గారు దొరతనమువారి ఉన్నత పాఠశాలాభివృద్ధి నందు “హిందువుల ఋణము దానిని తీర్చుటెట్లు” అను విషయమును గూర్చి యావత్సాధించిరి. ఎ. ఆర్. బెర్లిన్ వి. సి. ఎస్. గారు అభ్యుత్తర వహించిరి.

వ్యావసాయక ఋణము హిందూ జేవధార్ కే కాదు. అన్ని జేవధార్లకు గలదు. 60 ఏండ్ల క్రిందట జర్మనీ జేవధార్ వ్యావసాయక జేవధార్ ముండెను. హిందూ జేవధార్ వ్యావసాయక సమస్యలను ఉపశాంతము ముఖ్యగరములందు మోపించిరి. హిందూ జేవధార్ లోకమున అన్ని జేవధార్లలోను కను పేద జేవధార్. ఇట్లుకొని హిందూ జేవధార్ భిన్నమై యుండ నక్కర లేదు. హిందూతుల వారికి, పేదవారికి, విద్యార్థులకు నేర్పరయెడల జరుగు కందటికిని కావలసినంత పని యుండును. విద్యార్థి విషయమున దింకను పురాణి జేవధార్లని యొన్నది. హిందూ జేవధార్ 14 కొట్ల పని చేత గాని వారు కలరిన చెప్పి బడినది. వారి నందటిని వారివారి పనులయందు తగ్గింపు చేసి యెడల జేవధార్లయొ బాగుపడగలదు. జేవధార్ క్రమముగా పారిశ్రామిక జేవధార్ మునున్నది. సగరవాసము పొత్తిపొంపకల యును. హిందూతుల వారికి పేదవారికి సహాయకరముగా నుండునట్లు పరపతి సంఘములను వృద్ధి చేయవలయును. పరపతి సంఘములే పేదవారి జీవములకు దొడ్డునుండి. వీరివల ననే వ్యావసాయక ఋణము తొలగగలదు.

తమవారి బెర్లిన్ గారు క్యూపర్ వ్యావసాయము గావించి సానుకూలించు అక్కులను గూర్చును, త్రాగుబోతు తమము గూర్చును ముచ్చటించిరి.

కుచ్ బేహారు దొంగతనపుకేసు

కుచ్ బేహారు జూరు 6:— నేటిదినమున జరిగిన విచారణ యందు అక్కుపుం టెంటు జరగణ కైలందర్ నాద్ గోను గారి సాక్షులు సరల దీక్షిత్ నబడినది. 1915-16 సం॥ కృష్ణాకృష్ణ ఆయత్యులు ఇలాము ఈతడే తయారుచేసెను. అంగరక్షకుల అలెవెన్నులు మున్నగువానినుండి కొంత లెగింపబడినది. ఈ ఆయత్యులు పులమునకు పూర్వము అంగరక్షకుల లందరును మహారాజావారితో పాటు జేవధార్లయందు శీతల క్రడేశములకు పోవుచుండిరి. గత ఆయత్యులు క్రడేశము ఇద్దరు అంగరక్షకులు మాత్రము మహారాజావారి ననుగమించునట్టి ఏర్పాటులు చేయబడినది. ఇదివరలో ఇద్దరుల విషయమున అంగరక్షకుల కొరకల క్రకారమే జరుగుచుండెడిది. వారి చిత్తము వచ్చినంత ధనమును చెప్పించియుండిరి. ఇట్లాంజులొన, ఇండియా లో గూడ ఇట్లే జరిగినది. ఇట్లు పరివాద కిచ్చిన బిల్లుల వైకముల అక్కుం టెంటు జరగలు పరిశోధించియుండెను గాన

వైయంశము లాతనికి స్పష్టపడినది. 1915-16 సం॥ ఆరంభమున నుండి అంగరక్షకుని 1-కి సామనకు దుస్తులను, యమున 800 రూపాయలు ఇచ్చునట్లు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ బట్టెలునకు పూర్వము అంగరక్షకులు మహారాజావారిపంక్తికి భోజనము చేయుచుండిరి, గాన తమ ఇచ్చునట్టి సామనముల దెప్పించుకొని త్రాగుచుండిరి. క్రొత్త రూప క్రకారము భోజనమునకు అంగరక్షకులకు 80 రూపాయలు కా క్కును చేయబడినది. ఇదివరలో వీరందరును రాజభవనమున కేళియు నించుచుండిరి. దుప్పటునున్న సువిరితచటనే సప్తయితకుయండె ను. ఈ కడలియార్పి నెలకు రూ 10 ల కంటకు ఒక్కొక్క అంగరక్షకు కేచ్చుంటుల ఏర్పాటునంపబడినది. కొంచెముకా కలహించెదలసినవారు మాత్రము కేళియందిరి కిచ్చునాను స్టాఫ్ బంగాళాలో కేళియంప నుత్తరపు చేయబడినది. ఏండుయి దాల్లిలింగు జేవధార్ వాళ్లబ్బులని సభ్యులు. ఇదివరలో వీరిచందలను సారాయి మున్నగువాటి విషయమున వీరి చెప్పించు ద్రవ్యమును మహారాజావారి చెల్లించుచుండిరి. ఇంచువిషయమై ఒక్కొక్క అంగరక్షకుని కక్షమున కిరి లేక 90 రూపాయలు మహారాజావారి చెల్లింపదలసి వచ్చుచుండెడిది. క్రిత అంగరక్షకుని క్లబ్బులిల్లలో 20 రూపాయలు మహారాజావారి చెచ్చుంటును, అంతకు మోచిన మోచువైకమును అంగరక్షకుడే భరించువలయు నవినము కాపించబడినది. ఈ నిబంధనలందరు అంగరక్షకులకును వర్తింతును. కనక సోదరుడగు మారు దికాసోదర్లు అంగరక్షకులలో నొకరు. బట్టెలులో క్షర నీకి 100 రూపాయలు మాత్రమిచ్చుబడినది. ఈ బట్టెలుమార్చి 1915 లో తయారుచే ఏప్రిల్ 1 నుండి అమలులోనికి వచ్చెను. నేను ఆయత్యులు క్రయము (బట్టెలు) తయారు చేయుచుండ వీరు జాగ్రత్తగానికి గచ్చుచుండెడివారు. ఈయత్యులు, ఈమన హాయిపులు వీరికి అంతపుప్రీతి కలిగించెటలు వీరి సంతానమునుండి గృహింపిరి. భోజనము మున్నగువాటివిషయమున అంగరక్షకులకు ఎంతెంతకైనానిచ్చిన వ్యాధ్యముగ నుండునని మహారాజగారు అంగరక్షకులలో నొకడగు సీతా నాదుబాబు నడిగిరి. ఆతని నుంచిచేసికొని ఈవిషయములకా వెయత్యలతో చచ్చుచేను. అంతై లేదగి వాడోగము చెప్పెను. అంతరిము నిశ్చీకన్నువచ్చుయొక్క మోటారు బండిని నడుపు గిరిజనందన్ భట్టార్చి సాక్ష్యమిచ్చెను. కనక, ద్విజెక్, జమ్మాయువారలు కలసి కూడ బయటకొనవారిని ఈతడు సాక్ష్యమిచ్చెను.

ఇంతటితో నేటివిచారణ ముగిసెను.

యుద్ధతంత్రీవార్త

సింలా జూరు 8:— ౪ వ తేదీన ఇండియా మంత్రి రాజ క్రతిధికిట్లు తంత్రీవార్తను పంపెను:— యూరప్ తేదీన ఈ క్రమము కాళ్ళే యు భాగమున విరామములేక యుద్ధము జరిగినది. జర్మనెక కల్లుకును నుమారు 700 కజలుల మారమురకును జర్మనలాంగరక్షకులస్తాసము జొచ్చుకొనిరి. కెకడా వైవిధ్యము అతి సామాన్యముతో జర్మనీయుల నెదురించి వాగా క్రిమియలోనిన క్రడేశము చాలభాగమునుండి వారిని వెదల గొట్టిరి. క్రమశిక్షణులు లపారముగమున్నవి. వైవిధ్యమును స్థానములనై అంగరక్షకులమును ఫిరంగులకు గాల్చినవి.

యూరప్ తేదీ సాయంకాలమున జర్మనయొద్ద సంగ్రామము మరల తీవ్రముగ పొర్రంపుమొకటి జర్మనముల విజేషముగ ఫిరంగుల గాల్చి వాపుచున్న అంగరక్షకులనుండి మట్టకేయింపెను.

యుద్ధమునకు దామూపునకును నడుచున్న లోనుగోరిమరి యొక్క శత్రుదళము చొచ్చుకొనెను. భూసుకారు క్రతిముట్టడియొక్క 4 వ తేదీన జర్మనము మాత్రజేతముండి తరి మిచేసెను. జర్మన సేవము వాయవ్యభాగమున నుండిగూడ వాపుచున్న అను తలపడెను. కాన్స్టాంటినుపుట్టిగూడ తొలగ గొట్టబడినది.

ఆస్ట్రీయము ముందుకు చొచ్చుకొని గావించె ఇబటి వారు ఆటంక పరుచుచుండిరి. ఇంకను ఆస్ట్రీయా పరిసరములలోనే వారిముట్టకును జరుగుచున్నది.

గెలిషియ ఈ క్యాపిటల్ వార్డులందరటలు రివ్యూకారు ఫిరంగిదళముల నుడయోగపరచిరి. అన్ని బోలులను ముగిసిన యుద్ధముల సంధినియే మోయిరి భయమును మున్నుదని ఆస్ట్రీయము తెలిపినది. ఎన్నెంత వైపున తురుపులు జరుపుచుండిరి ముట్టకులకు రివ్యూకారు తొలగగొట్టి తురుపుల సేవలను మోయినను 80 మైళ్ల తూర్పునకున్న రేవెండ్ జర్మనభాగమునకు మరల తరిమిచేసిరి.

విషయానుక్రమణిక.

సంఘసంస్కరణ సభలు	2
ఆంధ్రోద్యమము	3
కిచినరు ప్రభువు ప్రతిభ	4
జేతూన శాంతివాదము	5
క్రమశాస్త్రము	
కిచినరు ప్రభువు—కరణాకాపి	6
బిట్టు, పోలిక వార్తలు	7
విగోమా మహావిప్లవానామము	
చివరి తంత్రవాదము	8-9
వ్యూహాంతరాలు	10
విద్యను తంత్రవాదము	11-12

ఆంధ్రవత్రిక

1916 వ సం॥ జూన్ నెల 8-వ తేది

గురువారము

కిచినరు ప్రభువు - పరలోక ప్రాప్తి.

నిన్నటిదినము సాయంకాలము కత్తికణు అచ్చనకు సిద్ధమగుచుంకగా కిచినరు ప్రభువుగారు రుహ్మాకు క్రయాణము చేయుచుండిన నౌక అగ్ని గోళమును దాకియో ట్పాడోచే తాకబడియో మునిగిపోయినదియు అందులో నుండిన ప్రజలక్షీ తులగుటకు గురించి ఎక్కువ ఆసలు లేవనియు తంత్రవాద గ్రాహీయ వచ్చి పడి ఆకస్మిక విస్మయమును బుట్టించెను. అయినను ఎల్ల నౌకా నాశము జను కొందరు గాకున్న కొందరైనను పంరక్షీతు లగుట నాధారణముగా జరుగు నట్టిదియే. కావున ఏదేవుల దయవలన నైనను మన సేనా నాయకుడు మనకు ప్రసాదించ బడడా యను నాశ యొక్కటి పొడమాపెను. కాని తరువాతి వార్త లెల్లయును నూ రూశను నిష్ఠుల మొనర్చివి. చేడిదినము మన చక్రవర్తిగారే కిచినరు ప్రభుని మరణమునకు వగచును సైన్యములను సమాశ్వా సించుచు ఉత్తరువును ప్రకటించినారు. కిచినరుగారి మరణము నూ తెల్పులు వినియు జనమొకడో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నందలి యెల్లరకును, మిత్రమండలి రాష్ట్రములలోని యెల్లరకును, విస్మయము జనమైనదనులకు సందేహము లేదు. కిచినరు ప్రభువు వట్టి యుద్ధయంత్ర మాత్రమని యాచించినరాదు. ఆతని యెడల ననురాగము ప్రజలకు కలుగుటకు ఆతని కదవి మాత్రమే కాం గము కాదు. ఆతని నిర్మాణ శక్తియు దూర దృష్టి త్వమును రెండును అప్రతిమానములు. సైనికుల యెడ ఆతనికి గల వాత్సల్యమును సుప్రసిద్ధము. ఇటీవల ఆంగ్లభూమిలో అనులు లోనికి వచ్చిన నిర్బంధ సైనికసేనాశాసనము కిచినరు ప్రభువును ఎప్పుటికంటెను నెక్కువ ప్రాముఖ్యమునకు కొనితెచ్చి యుండినది. ఆతడు చిన్నతనమున 1871 వ సంవత్సరమున ఆంగ్లసైనికసేన పంకికించిని నాలుగుండయు ఆంగ్లసైనికబలమును కన్యంభింప జేయుటలో కడినపాటు అమోఘము. ఈజిప్టులో ఆంగ్లబలములకు కలిగిన దురవస్థను జనరలు గార్డను హత్యచే ఆంగ్లలకు కలిగిన యవమానమును ఓం దుగ్గాను యుద్ధమున కిచినరు ప్రభువు తుడిచివైచుటలో ఆతని ప్రతిభ లోక

విదిత మయ్యెను. 1885 వ సంవత్సరము నుండియు ఆంగ్లలు ఈజిప్టులో మహాసాహసముతో వని చేయుచున్నను 1892 లో కిచినరు పర్ దారుగా నియమింపబడువరకును వారికి ఏ రాజయ మే కలుగుచు వచ్చెను. ఆతడు సర్దారుయై సైన్యములను చక్కబెట్టుకొని అవస్థాంధన పద్ధతులను విస్తరించుకొని 1898 లోపల బ్రిటిషు పతాకమును నడిపియుముగా నీజిప్టులో నెత్తగలుగుట ఆతనికి ఆంగ్ల సేనా నాయకులలో నగ్రస్థానము నిచ్చెననుట యందు చిత్రమేమియు లేదు. తరువాత నాతడు ఈజిప్టు బలములను సర్ది సంస్కరించుటయందును నెక్కువ పాటుపడవలసినవాడయ్యెను. ఈజిప్టులో సర్వాధికారము వహించిన పిదప నాతనికి చెదిన శారవము దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధమునకు సంబంధించినది. అచ్చటికి మొదట రాజ్యమునుగారి క్రింది ముఖ్యోద్యోగిగా రోయి కిచినరు తరువాత రాజ్యమును గారు ఆంగ్లసేనకు వెడలిపోగా తానే ముఖ్యసేనా నాయకత్వమును వహించి దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధమును విజయోపేతమగు ముగింపునకు దెచ్చెను. అచ్చటను సైన్య సంస్కారమునకు కిచి రొవర్చిన పరిశ్రమ యల్పమయినది కాదు. తరువాత నాతడందిన గౌరవము మనభారత భూమిలో సేనా నాయకత్వము వహించుట. ఇచ్చట సైన్య ముత్తమ స్థితియందుండుట కారణమైన సంస్కారములు సుప్రసిద్ధములు. కర్ణాట ప్రభువుతో స్వతంత్ర వృత్తిమై ఆతడు ప్లెస్సకోనవలసినదైన పోరును అప్పటి ఫలములను అందరెరింగియే యున్నారు. ఈజిప్టులో కిచినరు మనసైనికుల సాయముననే యెంతో వనిచేసినవాడు కావున ఆతడు మన సైన్యములను సంస్కరించుట కుత్తిమాధ కారి యువన పతిశ యొక్తి కాజాలను ఆతనిసంస్కారములచే హైందవభూమికి కొంత బరువు కలిగినదని పేరు కురిసితులలో విరుద్ధ చేయవలసి యున్నను నేటికి కావలసినశక్తి నాతడు నిర్మించి యుంచె ననుటకే సందియమును లేదు. ఇటీవలిగా నాతడు సామ్రాజ్య సైన్యములను దీర్చుటకును ఆతనికి తరువాత వచ్చిన కదవిచే నాధ్యునియ్యెను. హైందవభూమి పదలిపోయిన వెనుక నాతడు సుధ్యధరాసముద్ర బలములకధినాథుడయ్యెను. అనగా అతడే అధిపతేయుల సైనిక సమన్వయందు సలహాయిచ్చు అధికారి యయ్యెను. అచ్చట కొంత పనితీర్చి తగినంత కార్యభార మచ్చట లేనందున నాతడా పదవికి రాజీనామా యిచ్చెను. వెంటనే మరల ఈజిప్టు సర్వాధికారిగా నియమితుడయ్యెను. ఆపదవియందు దా తమండగనే నేటిసంగ్రామ మారంభ మగుట తటస్థించింది. ఆతడు మొదటి నుండియును దూరదృష్టి కలవాడై ఈజిప్టులోని బలములను, దక్షిణాఫ్రికాలోని బలములను ఇండియాలోని బలములను, అధిపతేయులలోని బలములను ఉత్తమ స్థితికి తెచ్చుటకు పడినపాటు వ్యర్థము కాలేదు. సమయమున కాలడే ఆంగ్లభూమిలో కార్య నిర్వాహకుడుగ యుద్ధయంత్రగ నియమింప బడుటయు మహాఫలప్రదమైనది. ఆతడు మొదటినుండి యును నిర్బంధ సైనికసేనా పక్షపాతి. యుద్ధమున కెంత కాలము ముందు నుండియో నిర్బంధసేన కోరినవాడట! ఆ పద్ధతి యవలంబించ బడుటయు నాతడు చూడగలిగినాడు. యుద్ధయంత్రగా గూడ

తగినంత కాలముండక పోలేను. ఉచిత సన్నాహముల దారిని సూచించుట కారనికి తగిన యంత వ్యవధి యుండినది. ఈ రీతిగా కిచినరు ప్రభువు తన సర్వశక్తిని వినియోగించి ఆంగ్ల సామ్రాజ్య సైనిక సన్నాహ మంత చేయవలయునో అంతయు చేసి కరణాకాతుడైనాడు. అంతటి మహా ప్రతిభాశాలి మనకు మరి కలుగునా యని సామ్రాజ్య మొక్క నిమేషము వాపోవుట సహజమే కాని ఆతని కనిమాత్రము కొంచె మించుమించుగా పూర్తి యైనది. ఇత గాంగ్లనాయకులు దానిని చక్కగ సాగించుకొని పోగలరు. ఆతని మహానిదర్శనమే ఆతనివంటి వారిని నుద్ధవింప జేయగలదు. ఆతని యాత్మ వారికి శోడునీడయై సర్వమును నడిపింప గలను. దేశ సేవ జేయుచు మహాసముద్రమధ్యమున నాతడు రిరి సంవత్సరముల ప్రాయమున ప్రాణములు విడుచుట ఆంగ్లపుత్రుల యుద్ధేకమును వేయ ముండు లోనర్పగలదు. ఈ మహాసంగ్రామము ఆంగ్లపతాకమునకు విజయముగా ముగిసి ఆ కిచినరు ప్రభు స్మరణదీప్తాము కాగలను. ఆతని యాత్మకు శాంతియగుం గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

మరియొక యాకస్మిక వార్త.

కిచినరు ప్రభువుగారి మరణవార్త ఎంత యాకస్మికముగా హైందవ ప్రజలపై బడినదో అంతే ఆకస్మికముగా ఆతని మరణవార్తతో గూడ మరయొక వార్తయు ఇంకొక జీవశాఖకు సంబంధించినది వచ్చిచేరినది. లండనులో సామ్రాజ్య వ్యాపారసంఘము సమావేశమై యుండినదట. అచ్చటికి సామ్రాజ్య ప్రతినిధు లెల్లరును విచ్చేసి నాంటు. డెప్యూ ప్రభువుగా రిడ్యక్షత వహించి యున్నారు. కిచినరు ప్రభువును గురించిన వార్తవచ్చిన మధ్యాహ్నము ఆస్పిత్తు మహాశయ్యుడు అధ్యక్షత వహింప నుండినాడు. కాని కిచినరు ప్రభువుయొక్క మరణవార్త వినవచ్చుటచే నీ ఏర్పాటుతయు కూలి పోవలసి వచ్చినదట. ఏమి ఈ వార్త? సామ్రాజ్య వ్యాపారసంఘ సమావేశమా? సామ్రాజ్య పతి నిధులు విచ్చేసియున్నారా? ఆంగ్లప్రభుత్వము వారి సహాయము సలహాలతో ఆ సమావేశము జరుగుచున్నదా? మరియొక వార్త ఆ సమావేశము జరుపుదుండిన కార్యక్రమమునుగూడ తెలియ పరచుచున్నది. ఒక తీర్మాన మా సమయమున చేయబడుచుండినదట. సామ్రాజ్యములోని వివిధ భాగములకు వానిలో వానికిని, వానికి మిత్ర మండలి రాష్ట్రములకును, పరస్పర సమానత్వ వ్యాపార సంబంధములు వ్యాపార సంరక్షణ పద్ధతులమీద త్వరగా నిర్ణయము కావలయునని సభ్యులు చచ్చ జరుపుచుండిరట! సామ్రాజ్యములో ఇంకను హైందవభూమి చేరలేదా? చేయుండిన యెడల ఈ సమావేశపు సంకతి కొంచెమైనను హైందవులకు తెలుపబడియుండదా? యాట రొకవేళ హైందవపుల మీది మహాభిమానమున నీ వార్త నియ్యక యూరకున్నను మన ప్రభుత్వమువారైనను ఇట్టి దొక సమావేశము జరుగుచున్న దని మనకు తెలిపియుండరాదా? ఈ దేశమునుండి ప్రతినిధులు కూడ ఆ సమావేశమునం దున్నారని తెలియుచున్నదే. మద్రాసుకు ప్రతినిధులు సర్ హ్యూఫ్రే జరు గారును, ఏ. జే. యార్కుగారును సని వార్త పల్కుచున్నది. సర్ హ్యూఫ్రేజరు గారిని మేమెరుగుదుము. ఏమి పాశ్చాత్య వ్యాపార సంఘమునకు అధ్యక్షులు; యార్కుగా రెవరో మేమెరుం

రావుబహద్రుని హాకికేసుకాలు సి. వి. ఇ.
 అహోరు అను రి. — ఎప్పుడూ అను విషయమున దా
 దాఖలుగారి తీర్మానము దృఢము విశేషమే అని నియమిం
 చి సింలూరు కమిషను జ్యుజ్యూరు పరిగ్రహణ తెలియజేసింది.

విరోధా మహా సంఘము

కిచెనరు ప్రభువు మరణము : జాతీయ మహా నష్టము

నా కా యుద్ధము—లాభ నష్టములు

విగ్గాంతు స్వపరిపాలన— సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగి గారు చెప్పిన సంగతులు.

రైటరు ఏ జెస్సీ.

కిచెనరు ప్రభువు మరణము

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము దోషములు.

కన్యకు బయలుదేసిన కారణము.

లండను జూన్ 7:— కన్యకు రావలసినదని కన్యకు చక్రవర్తి కిచెనరు ప్రభువు నాహ్వరించియుండెను. సామ్రాజ్య వీరరక్షణచారి యభియతానసారము వీరిట చుట్టమును ఆర్థిక సాంక్రామిక సమస్యల చర్చనకు లసి యుండెను.

అశాలమరణము - లోకము కలదిట్లుట.

లండను జూన్ 6:— హేమ్స్ట్రెక్ నాకతోపాటు కిచెనరు ప్రభువు మరణమున గలసిపోయెననుచు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును ఆపార దోషసాగరమున ముంచివది. వీరు లండను పురమున నివసించినయిన ప్రజలకు తెలియదు. అట్టి సందర్భమున వీరు ముఖ్యము విషయముల గొన్నిటి జన్మించి రమ్యము కల్గించి లోకమున కెట్లు తెలియెను. కన్యకు వారసుని బోధముట్లుడి కార్యములకు లోకముంతయు జేరియున్నది. మహావీరుడు కిచెనరు ప్రభువును ప్రపంచముంతయు మ్రలించుచున్నది. మాతృభక్త సేవకు తన ప్రాణముల నీ మహావీరుడు దర్శించెనని వేదము జరుగు కృతజ్ఞులై తెలిపిరి.

సామ్రాజ్యోద్ధాన సంఘసభ.

కిచెనరు ప్రభువు దుర్మరణ కారణమున నీసభ ఆకస్మికముగ సమావేశమయినది. ఇందునకు ఆస్పత్రియందుండి అభ్యుత్తర పరిపాలనయ్యియుండెను. కాని కిచెనరు గారి బాంధవులను దెప్పిచే ప్రభువు ఆకస్మికముగ సంభవించిన వై యావ ప్రపంచమును ఆస్పత్రియందుండి రాజాంకపోయెనని సభవారికి నివేదించెను. దెప్పిచే ప్రభువు విచారసాగరమున మునిగెను. కిచెనరు మహావీరుని గుణసంపదను మ్రలించెను. కిచెనరు గారి మరణమునకు సామ్రాజ్యమునకు కలిగిన మహానష్టము లా దుమేళము, హైకమిషనులు మున్నగు సభ్యులు పేర్కొనెను. నిజమును సందర్శించునని నిశ్చయించి నీ యావద బలపరమునని కల్పించిరి.

ప్రార్థన

లండను జూన్ 6:— కిచెనరు గారి యాత్మశాంతి కై నెయింబుకాలు త్రైప్రకాలమును ప్రార్థన జరుపబడునని యుద్ధ సామ్రాజ్యమువారు ప్రకటించిరి. గాని ఈ ప్రార్థన మేరేమిటి జరుగునని వివరింపలేదు.

కలకత్తా సార్వభౌమము సైనికుల కంపెనీ సంవత్సరము.

సింలా జూన్ 7:— ఇండియన్ సేనలకు జేయబడిన ఈక్రింది యాత్రలు ప్రేరేపించునని ప్రకటించబడినది:— యుద్ధ సామ్రాజ్యమువారు రెవరేమిటి చేసిన ఈక్రింది యాత్రలను కడువిచారముతో ఇండియా సర్వసేవని మరల ప్రకటించెను.

ప్రత్యేక కార్యములకై యుద్ధకార్యదర్శి కన్యకుజేతమున కరుణించుండెను. మార్గమున వీరికి సంభవించిన విషయములను వారి వ్యాధియును తెలిపినది. కిచెనరు ప్రభువు 45 సంవత్సరములు సామ్రాజ్యమునకు తమ శక్తిసంతయు ధారపోసిరి. తమ బుద్ధి బలమునంతయు వినియోగించి, నిరంతరము కృషిచేసి ఇంగ్లాండు దేశమునకు కార్యవంతములను సైనిక నిజవాములను కిచెనరు ప్రభువు సమకూర్చెను. కిచెనరు ప్రభువు మార్గమున ప్రత్యేకముగా చేసిన యుద్ధకార్యమున ఆంగ్ల సామ్రాజ్య ప్రాచీన గౌరవమును రక్షించుచున్నది. అసమాన కఠిన పరిస్థితుల యందలి సామ్రాజ్యమునకున్న ప్రత్యేకమునకు, మహాసేన నొకరినొకరు కలసి పోరాడుట బానిసని ఆంగ్ల రాజ్య సేనలు దోషియును.

ఆస్పత్రియందు

యుద్ధకార్యముల జూచుట.

లండను జూన్ 7:— ఆస్పత్రియందుండి తాత్కాలికముగా కొంత కాలముకంటె యుద్ధకార్యములను విచారించుచున్నది.

లండను జూన్ 7:— కిచెనరు గారి ఆకస్మిక మరణము ప్రపంచమునంతయు దోషసాగరమున ముంచివది. తమ విచారమును దెలుపుచు ప్రపంచమునందలి వివిధ ప్రదేశములవారలు తంతివాల్చిల నంపిరి. ఘోరముగ నష్టము కలిగినదని అధినివేశములనుండి వచ్చిన తంతివాల్చులు పోక్కి. వక్కాణించుచున్నవి కాని మహాయుద్ధమును నిర్వహించుటయందు యాత్మ లోపము నటుమాత్రమేని జేయరాదని కట్టుదలతో బలుకుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా సానుభూతి.

లండను జూన్ 7:— కిచెనరు ప్రభువు గతించెనని బోధా గారు రాజ్యాంగ సభయందు వెల్లడింప సభ చాలింపబడినది. కిచెనరు ప్రభువు మరణము.

లండను జూన్ 7:— ఈ విషయము కల్లులు పోసి కిచెనరును విడుదల.

ప్రెంచిని సానుభూతి.

పేను జూన్ 7:— సరాసుకోరతనమువారి విచారమును దెలుపుచు ఎం. బ్రియాండు గారు ఆస్పత్రియందుండి తంతివాల్చిల నంపిరి. ఇంగ్లాండు దేశమునుండి కూర రాసియును సేనను కిచెనరు ప్రభువు శేవదీసెను. ప్రాన్సు రాష్ట్రమునంతయు నీకూరుని మరణమునకు విచారించుచున్నది. కిచెనరు ప్రభువు 1870 నుండి ఫ్రెంచి సేనలలో పాల్గొనియుండెను. ఈ యంతయును మరునది బ్రియాండు గారు వివరించిరి.

రాజా గారి ఉత్తరవు.

లండను జూన్ 7:— కిచెనరు ప్రభువు మరణము సంవత్సరమున జూన్ 7-న లేచింది వారము దినములకంటె విచారమునకును కష్టములకును భరించి విచారమును ప్రకటించుచుండవలయునని సైనికోద్యమములకు పార్టీ సార్వభౌమము దాఖాపించెను.

కలకత్తా వారి సానుభూతి.

కలకత్తా- జూన్ 8:— కలకత్తాయందు కిచెనరు ప్రభువు మరణమును వార్తాపత్రికలు 2,3 గంటలకంటె తెలియరావలెను. అన్ని ముఖ్యములైన కచ్చేరలులు తెలుగుబడియేయుండెను. కలకత్తా కార్పొరేషన్ వారి సభ సాయంత్రము 4 గంటలకు నిర్వహించబడియుండెను. అంతకు కొన్ని నిమిషములు ముందే కిచెనరు ప్రభువును గూర్చి తంతివాల్చి వచ్చెను. కిచెనరు ప్రభువు రక్షించబడినట్లు తంతివాల్చి ముందుచున్న సేనాధిపతి సభ్యులకు వినిపింపబడినట్లు యెప్పటికైన జరిగిరి. ఈ దినము ఇంకోకసభ జరిగెను. దానియందు కిచెనరు ప్రభువు విషయమును గూర్చి సభాధ్యక్షులు తీర్మాన ముపపాదించుచు సానిక ప్రతికాభిప్రాయములు.

కలకత్తా జూన్ 8:— స్థానిక ప్రతిక లన్నియు కిచెనరు ప్రభువు మరణమును గూర్చియు, సామ్రాజ్యమునకును, ఆంగ్ల దేశమునకును గల్గిన మహానష్టమును గూర్చియు విశేష విచారముతో వ్యాపించి.

కిచెనరు ప్రభువు మరణమునకు ముందే సంపూర్ణ విజయమునకు గావలసిన ఏర్పాట్లయిన వేసెననియు అవి వ్రాయుచున్నది.

ప్రేట్టర్ ప్రతికాంబుల వ్యాపారము:— కిచెనరు ప్రభువు మరణించినను అతని కార్యవంత్యమును ఉత్సాహమున అందరి హృదయములందుండి జలల నుత్సాహములను జేయుక తప్పదు.

లోమక కార్యములకు కథేద్రుల నెయింబుకాలు కథేద్రులయందు కిచెనరు ప్రభువు మరణమును గూర్చి ప్రత్యేక ప్రార్థనలు జరిపబడును. ఇవి జరిపబడుచున్నను కాలమును ముందు ప్రకటించబడును. ఇకనుకను జేవలయును అందును ప్రత్యేక ప్రార్థనలు జరిపబడు కేంట్లు చేయబడినవి.

బుధవారమునాడు ఇండియన్ మ్యూజియం నందు తక్కు ఇతర స్థానములందుంట్లు పతాకములు పతాక ప్రదర్శనను సగము ఎత్తున ఎగురుచుండినవి. ఈ దినము మ్యూజియం నందు గురుద పతాకము పతాక ప్రదర్శనకు సగము ఎత్తున కట్టబడును.

హిందూదేశ వాణిజ్య సంఘము వారి నిన్నటి దినము

సభచేసి కిచెనరు ప్రభువును గూర్చి రాజప్రతినిధి కి కిచెనరు తంతివాల్చుల బంపుటకు తీర్మానించిరి. కిచెనరు ప్రభువు గారి వార్తము నిన్నటి సభ సభ నిలిపివేయబడినది:—

కిచెనరు ప్రభువును గూర్చిన విషయమును విని దక్షిణ హిందూదేశ వాణిజ్య సంఘము వారు చాలవిచారము పొందె వారి మరణములకు సామ్రాజ్యమునకు గలిగిన నష్టమునకు, దను హృదయపూర్వకముగ సానుభూతి తెలుపుచున్నారని జాతీయ పతాకము.

లండన్ జూన్ 7:— కిచెనరు ప్రభువు మరణము సంభవించిన జాతీయ పతాకములు పతాక ప్రదర్శనములకు సగము ఎత్తున కట్టబడును.

లాహోరులో విషయము.

లాహోరు జూన్ 7:— కిచెనరు గారు మరణించిన సమాచారము చాలవిషయములు కలిగించెను. అనినరలో జరుగ : కృషియించబడిన విండు సభలు మున్నగునవి ఆపి వేయబడినవి. వార్తాపత్రికలు దోష సూచక చిహ్నముతోడ ప్రకటించబడినవి.

ఇంగ్లాండు

ఆర్థిక మహానష్ట.

లండను జూన్ 7:— ఆర్థిక వ్యవస్థలకు గురించి చర్చించుటకు పార్లమెంటు సభయందు దోషమునకు సభ జరిగెను కేర్నాటు చేయబడినది. అసభ యందు రన్సిన్ గారు తేనికాలమున ప్రా ప్రభువు ఆంగ్ల దేశ ప్రతినిధి గా నుండును.

సమద్రము పాలుగాని నౌకలు.

సంభవించిన నష్టములు.

లండను జూన్ 7:— నౌకాంశుద్ధమునందు కొన్ని నౌకలను సముద్రము తిలపాట్లను పైకొనినారు. అనౌకలలో నుండిన వారలలో 162 ను చనిపోయిరి. 188 ను గాయపడిరి. రెండు కనుపడుటలేదు.

సర్ జేమ్స్ బియటి గారు.

తమ సైనికుల కంపెనీ శిక్ష.

లండను జూన్ 6:— తమ సైనికుల కంపెనీ శిక్షయందు సర్ జేమ్స్ బియటి గారు పాల్గొనిరి:— తన నౌకాదళ సేన మరణించి దానివైద్యకలమునని జర్మనులు జేర్చిరి. కాని వారి కోరిక వరకేరద గారు. తమ కోరిక లేదనియు ఫలనంజములనుని జర్మనులు తలచిరి ఆ నిమిషము కలుగదనిజయమై జరిగింది. అయినను తన సైనికులకును గుణమును గొప్ప విజయము చేపూరినదికాదు శత్రువుల నౌకాదళమును తనను తన నౌకాదళవద్ద భాగమున కీర్తి కనుగొని కీర్తిచెందినవి. నాకేమియు విచారములేదు గాని మహావీరునిని కీర్తిచెందినవి. చింతిలెవను. మున్నగు తమదళము నెట్లు రణరంగమునకు గొని వచ్చిరి మిగులమౌనముండి మిగుల హృదయముతో తనకు యుద్ధముండియుండును. ముందుకయుద్ధము: కు సిద్ధముగ నుండిమి. అట్టితనము కీర్తియుగ రావల మనవి దైవమునకు మొక్కుచుంటిమి. యుద్ధ ప్రాసంగికపు కంఠమున నింకను ప్రాణములు వి. జర్మనులకు తగిన నాస్తికేత సన్నిధియై యున్నది.

సామ్రాజ్య వాణిజ్యసభ.

హిందూదేశ ప్రతినిధులు.

లండన్ జూన్ 6:— ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారి సామ్రాజ్యవాణిజ్య సభయందు హిందూదేశ ప్రతినిధులుగా నుండుటకు నిర్ణయించబడిరి:— సర్. ఇ. కే. బి. సి. మెల్లెడ్, టి. మోర్గాన్ (రంగదేశము); సర్ హ్యూగ్ ఫేరెస్, ఏ. జి. కోర్కా (చెన్నపురి); సర్ జేమ్స్ వాకర్ హెచ్ బానర్స్ (రంజాను); సర్ ఏ. బి. బి. సి. ఫిండ్ (బరూ); సర్. అల్ఫ్రెడ్ డెన్ మోర్గాన్ (ఉత్తరహిందూ దేశము); జి. ఎం. గోడెస్ (ఏ. జి. కె); ఆర్. ఎఫ్. హార్డి (సి. హార్డు). సి. హెచ్. కె. (హాంకాంగ్)

లండన్ జూన్ 7:— సామ్రాజ్య వాణిజ్య సభవారి దెప్పిచే గారి అధిష్టతయొక్క సమావేశమై సామ్రాజ్యము: వివిధ భాగములందును, ముఖ్యమునది దేశములందును వాణిజ్య సౌకర్యము తీర్చునట్లు గూర్చి చర్చించుచుండగా, కిచెనరు ప్రభువు మరణమును గూర్చి విషయవర్తమును కృతార్థము వి: వచ్చినది. ఈ కృతార్థము విచ్చినతోడనే ఇంకోక దినమునకు సభ నిలిపివేయబడినది.

మైనూరు యంనరాజుగారు — నిష్కపధ్యక్షులు
మైనూరు యంనరాజుగారు బెంగళూరుకు వచ్చి ఈ ఉదయము మోటారు బండిలో మైనూరుకు వెళ్లిరి.

THE GREAT WAR.

Lord Kitchener's Death: Great National Calamity.

THE NAVAL BATTLE: GAINS AND LOSSES.

Sir Edward Carson on Irish Home Rule.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Lord Kitchener's Mission.

LONDON, June 7.

The Tsar had invited Lord Kitchener to Russia, where, at the request of the Imperial Government, Lord Kitchener was to have discussed important military and financial questions.

Consternation in The Empire.

Consternation mildly describes the nation's reception of the news that Lord Kitchener had been drowned. The public did not even know that he had left London, much less that he was going on an important mission to Russia, on whose offensive all eyes are rivetted. Worldwide praise of our greatest soldier is pouring in, the tributes acknowledging with gratefulness that he laid down his life for his country.

Message From His Majesty to the Troops.

The following special Indian Army Order is being published to-day:—It is with the greatest regret that His Excellency the Commander-in-Chief republishes the following Army Order, dated War Office, 6th June 1916:—

"The King has learnt with profound regret of the disaster by which the Secretary of State for War has lost his life while proceeding on a special mission to the Emperor of Russia. Field Marshal Lord Kitchener gave forty-five years of distinguished service to the State, and it is largely due to his administrative genius and unwearied energy that the country has been able to create and place in the field the armies which are to-day upholding the traditional glories of our Empire. Lord Kitchener will be mourned by the Army as a great soldier who, under conditions of unexampled difficulty, rendered supreme and devoted service both to the Army and the State.

Mourning Ordered.

LONDON, June 7.

King George has ordered Officers of the Army to wear mourning for the death of Lord Kitchener for one week beginning June 7th.

Public References. Remarkable Tributes.

LONDON, June 7.

The papers to-day publish columns of appreciations of Lord Kitchener as a great soldier and administrator. Editorials are enshrined in mourning borders. It is pointed out that, though bound on an important mission, he would never have left England at this juncture unless he had been assured that the organisation of the army was so perfected that his absence would not be detrimental. However poignant the nation's sorrow and its present sense of loss may be, it will be sharply renewed when peace negotiations begin, for Lord Kitchener was a born negotiator, as he showed at Fashoda and Veinling. Remarkable tributes to Lord Kitchener are pouring in from all quarters. Speeches are being delivered at Municipalities and public meetings, paying tributes to his memory, and declaring that the tragedy will make Britons more grimly determined to fight to victory.

Telegrams from all Allied and neutral countries show how deeply Great Britain's loss is appreciated.

It is noteworthy that news reached Copenhagen from Berlin at 3 o'clock in the afternoon, but it was discredited until the British Legation announced it at 5 o'clock in the evening.

French Condolence.

Franco-Prussian War Recalled.

PARIS, June 7.

M. Briand has telegraphed to Mr. Asquith condolences of the French Government. He says that the whole of France mourns the loss of the great chief who made a magnificent army spring from British soil. He will never forget that Lord Kitchener fought in the French ranks in 1870.

Spying in England.

Internment of Alien Enemies.

LONDON, June 7.

The "Daily Mail" again demands the internment of alien enemies still at large, especially those in high places. It says that Lord Kitchener's intention to go to Russia was known to many in London on Thursday, and news may have reached the enemy through spies.

The Kitchener Peerage.

LONDON, June 7th.—Colonel Henry Kitchener will succeed to the Peerage.

The "Daily Express" states that Colonel Fitzgerald's body was washed ashore yesterday.

Mourning in India.

Arrangements are in progress for the holding of a Memorial Service for the late Lord Kitchener at St. Mary's Church, Fort St. George. The day and hour will be announced later.

Effect on a Meeting of Imperial Council of Commerce.

An Empire wide gathering of the Imperial Council of Commerce dramatically terminated owing to the Lord Kitchener tragedy.

Mr. Asquith should have presided at luncheon, but it was announced by Lord Desborough, who is a relation of Lord Kitchener, that Mr. Asquith was unable to attend owing to the disaster. Lord Desborough was deeply moved. He paid an eloquent tribute to Lord Kitchener's great qualities. The Lord Mayor, High Commissioners and representatives of the Dominions and India expressed the Empire's loss, which would only strengthen the Empire's determination to achieve victory.

Imperial Trade Conference.

June 6th.

Indian representatives at the conference of the Imperial Council of Commerce are Sir E. Cadie, G. McLeod and T. Memoran (Bengal) Sir Hugh Fraser and A. J. Yorke (Madras) Sir James Walker and H. Chalmers (Punjab) Sir A. Binning and C. Findlay (Burma) Sir Alexander McRobert (Upper India) and G. M. Gordon (Aden) R. F. Hardie represents Ceylon and C. H. Ross Hongkong.

The Conference under the presidency of Lord Desborough was discussing a resolution urging early arrangements for reciprocal preferential trade relations within the Empire and between the Empire and the Allies when the news of Lord Kitchener's death was received and the conference immediately adjourned.

Memorial Service.

The War Office announces that a memorial service for Lord Kitchener will be held in St. Paul's. The date has not been fixed.

Death of Lord Kitchener.

Southern Indian Chamber of Commerce's Telegram to The Viceroy.

At the meeting of the Committee of the Southern India Chamber of Commerce held yesterday the following telegram to H. E. the Viceroy was adopted and the meeting then adjourned as a mark of respect:—"Chamber learns with profound regret the sad news regarding Lord Kitchener and conveys its heartfelt condolence for the loss sustained by the Empire."

Lord Kitchener's Death.

Received with Regret.

LAHORE, June 7.

The news of Lord Kitchener's tragic death has been received with deepest regret here. Some papers appeared in mourning. On account of the sad event the proposed parties in honour of new titles will now be cancelled.

Mr. Asquith Becomes War Minister.

LONDON, June 7.

Mr. Asquith will temporarily taken charge of the War Office.

All flags will be half masted to-day at 2 P. M. on account of Lord Kitchener's death at Simla.

Sir David Beatty's Letter to His Men.

LONDON, June 7.

"Admiral Sir David Beatty, in a letter to his men, says: 'The Germans thought to catch our fleet unprepared, but they did not. The great day which the Germans expected to fructify resulted in undoubted victory for us, although not so great as we expected. We drew the enemy into the jaws of our fleet. I have no regrets except for the gallant lives who died gloriously. It would have warmed your hearts to have seen how the gallant Hood brought his squadron into action. I would to God that he had been more successful in the general result. We are ready for next time, which please God will come soon. The battle cruiser fleet is alive and has a very big kick in her.'"

Casualties in Ships Not Sunk.

The casualties among the ships not sunk in the naval battle were 162 killed and 133 wounded and five missing.

Memorial Service for Naval Men.

LONDON, June 7.

Memorial Service will be held in St. Paul's on the 14th June for the British victims who perished in the sea fight.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 7.

The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State, dated London 5th June, 1916:—"That the German losses in the battle of Jutland are heavier than the British, the Admiralty entertain no doubt, and there is the strongest ground for believing that the German losses include two battleships, two dreadnought battle cruisers of the most powerful type, two latest light cruisers, two light cruisers of the older type, at least nine destroyers, and a submarine.

It appears that the whole German High Sea Fleet was put to sea on the morning of the 31st Sir David Beatty's battle cruiser fleet of eight battle cruisers and four fast battleships of the "Queen Elizabeth" type, and some armoured and light cruisers encountered the enemy battle-cruiser fleet about 3-30. About an hour later the enemy battle fleet came in sight, and Sir David Beatty turned north towards the Grand Fleet under Sir John Jellicoe, which appeared on the scene of action at about 6. The

weather was very misty. The Germans at the sight of the Grand Fleet retired and were pursued during the night by destroyers, who made a series of attacks. Next morning the British Fleet scoured the whole scene of action up to noon, then returned to its bases, re-fueled and by the evening of the 2nd June was again ready to put to sea.

The result of the battle is that the German fleet was driven to port with heavier losses than the British and, for all practical purposes, has been rendered harmless for many weeks, if not months to come; the British command of the sea is reaffirmed; the possibility of enemy interfering with the blockade may for the present be dismissed; the menace of invasion of England reduced to a minimum; and, as the German naval forces will be in no condition for some weeks to undertake offensive operations in the Baltic, the battle will have contributed to the safety of the Russian right wing at Riga.

Admiralty Appointments.

LONDON, June 7.

Vice-Admiral Sir Fredrick Hamilton has been appointed to command Rosyth, and Vice-Admiral Sir Gough Calthorpe to be a Lord Commissioner of the Admiralty.

The Irish Settlement.

Sir Edward Carson's Suggestion.

LONDON, June 7.

Speaking before the Ulster Unionist Council at Belfast Sir Edward Carson suggested that negotiations should proceed on the basis that the counties of Antrim, Down, Armagh, Fermanagh, Tyrone and Londonderry and the county boroughs of Belfast and Londonderry should be excluded from the operation of the Home Rule Act.

Proposals Considered to be Mr. Lloyd George's.

LONDON, June 7.

It appears that the proposals submitted to the Ulster Council of Sir Edward Carson were those of Mr. Lloyd George. The Council adjourned without arriving at any decision.

The Economic Conference.

LONDON, June 7.

Lord Crew will represent Great Britain at the Economic Conference in Paris in the absence of Mr. Runciman.

Gallantry of the Canadians.

LONDON, June 7.

In the fighting in the Ypres salient the Canadians displayed the utmost gallantry in bombing and hand-to-hand fighting. They regained practically the whole of the lost line only to endure the most terrific artillery bombardment. The trenches were demolished and heaped with dead, and it was impossible to hold the position and live. To sum up, the Germans own a mile of front to a depth of 250 yards.

A Steamer to Rescue Shackleton.

LONDON, June 7.

Monte Video: The Uruguayan Government is sending a small steamer to rescue Sir Ernest Shackleton. It will sail on Thursday.

The Traitor Lincoln.

Charged at Bow Street.

LONDON, June 7.

Trebitch Lincoln, who was extradited from America, has been charged at Bow Street for forgery and remanded.

France.

German Attacks Repulsed.

Bombardment of Vaux Fort.

LONDON, June 7.

PARIS.—This afternoon's communique says: "Two German attacks last night on our positions between Vaux and Damloup were completely defeated. There is no change at Fort Vaux, which the enemy are bombarding with continued violence."

Fighting Undiminished in Vaux.

LONDON, June 7.

PARIS.—The Communique says there was no infantry action on northern front at Verdun but artillery duel was undiminished in Vaux and Damloup region. Battalion commander Raynal who is defending the fort of Vaux with tireless energy has been appointed Commander of Legion of Honour.

Sir Douglas Haig in a communique says there was heavy fighting in the afternoon east of Ypres. Enemy at noon opened heavy bombardment round Hooze and Ypres and exploded a series of mines between 3 o'clock and 4/30 in the afternoon at various points on 2000 yards of front north of Hooze. These were followed by unsuccessful infantry attacks. Enemy immediately northward of Hooze penetrated our front trenches after the explosion of mines. Fighting continues. Our general line is still intact. Enemy attacks further north were unsuccessful. The day was comparatively quiet on the rest of the front. We exploded a defensive mine north of Roelincourt considerably damaging the enemy's galleries. Small bodies of British last night entered the German trenches at three points inflicting casualties, bombing shelters and damaging trenches and capturing prisoners. Inclement weather yesterday hampered operations in the air.

Russia.

Great Battle Raging.

Between Russians and Austrians.

LONDON, June 7.

AMSTERDAM.—Vienna reports are couched in a tone of assumed indifference. They state that a violent battle has been raging for 24 hours on the Russian front of over three hundred kilometres. They speak of countless waves of Russian infantry and say that General Brusselov who is apparently commanding seems to be following Russian tactics in the Carpathians and is trying to break the Austrian lines by massed attacks.

TELEGRAMS.

Development of Russian Successes.
Russian Captures.

LONDON, June 7.
PETROGRAD.—The Russians continue to develop their successes from Pripet to Rumania. They have hitherto captured 480 officers, twenty-five thousand men, seventeen guns and over-fifty machine guns.

Italy.

Enemy Attacks Repulsed.
Italians Regain Some Lost Ground.

LONDON, June 7.
ROME.—A communique reports heavy enemy infantry attacks amid a raging snowstorm on Sunday night in several sections, which were all repulsed. The fiercest was made on the Asiago plateau, where great masses of troops were hurled into action. The Italians have regained some ground at Montecengio.

Turkey.

Turks Repulsed.

LONDON, June 7.
A Communique issued in Petrograd states that the Turks delivered the offensive in several sectors in Balburt and Erzindjan region. They were everywhere repulsed. We delivered a blow against Turks near Hannekin on Saturday.

Greece.

Martial Law at Salonika.

Greece's Protest.

LONDON, June 7.
ATHENS.—Greece has protested against the proclamation of martial law at Salonika, describing it as a grave infringement of her sovereignty.

Arrest of Mr. Venizelos Anticipated.

It is reported from Piraeus that the Greek Government proposes to proclaim martial law and arrest Mr. Venizelos and his principal political friends.

Germany.

German Torpedoboat Mined.

LONDON, June 7.
AMSTERDAM.—It is reported that German Torpedoboat was mined and sunk off Zeebrugge on 31st May.

China.

Temporary President of China.

LONDON, June 7.
PEKING.—Vice President L. Yuan-hung has been appointed temporary President.

Yuan-Shi-Kai's.

Killed by Too Many Doctors.

LONDON, June 7.
PEKING.—President Yuan-shi-kai died of Uraemia. He was attended by three French and a number of Chinese doctors. Conditions were complicated by varying treatments and the instructions of the Frenchmen were often ignored.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 8.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated the 5th June:—

Fighting of very severe nature continued without cessation southeast of Ypres during 3rd and Germans succeeded in pushing through British defences to a depth of 700 yards in the direction Zillseke. But Canadian troops counter attacking with utmost gallantry drove the enemy from much of the ground he had gained. The enemy's losses have been severe. A squadron of British airplanes bombarded points of military importance.

The Battle at Verdun was resumed with renewed energy in the evening of the 3rd when the enemy after a very strong artillery preparation attempted to outflank Fort Vaux from the south east and a more powerful attack penetrated the ravine between the fort and Dunlop. But French counter attack drove the enemy back on the afternoon of the 4th the Germans attacked the fort from northwest but this attack was also driven back.

The Italians have prevented the Austrians from making headway, during the last four days the main Austrian attack being still east west of Arsiercoo.

The Austrians report that the Russians brought artillery into play against the whole north-eastern frontier of Galicia specially on the Dniester, Lower Strya and in Volyn. The Austrians say that everywhere there are indications that infantry attacks are imminent.

The Russians repulsed the Turkish offensive in the direction of Erzingen and have driven the Turks back west of Ravenduz, 80 miles east of Mosul.

4½ Government Loan for 6 Crores.
Applications Invited.

SIMLA, June 7.
Applications are invited for a four per cent Government of India conversion loan to be issued at par and redeemable some time between 1st October, 1931 and 1st October 1936.

The loan will be for a sum of 600 lakhs of rupees but the Governor General in Council will accept applications in excess of this amount up to a further 600 lakhs or 1200 lakhs of rupees in all exclusive of such supplementary applications as may be received through the Post Office.

The loan may be held either as registered stock in respect of which stock certificates will be issued to the holders or in promissory notes negotiable by endorsement.

The Government have under consideration the issue of bearer bonds i. e. notes negotiable by delivery. When this measure is carried out the fullest facilities will be given for conversion if so desired of promissory notes (or registered stock) into bearer bonds and vice versa. Allotment certificates of the new loan will carry the privilege of converting existing rupee paper into securities of the new loan to an extent not exceeding the sum paid on the allotment certificate. The holder will thus be entitled to receive securities of the loan of 1916-17 at the rate of Rs. 96 of the loan of 1916-17 for each Rs. 100 or 3½ per cent securities tendered and at the rate of Rs. 82.80 of the loan of 1916-17 for each Rs. 100 of 3 per cent securities tendered.

Enemy Trade.

ALLAHABAD, June 7.
The Government of India have under consideration proposals for legislation dealing with the liquidation of hostile firms. An ordinance will shortly be issued under which the Government of India will take powers relating to enemy trade similar to those already taken by the authorities at Home.

The Palace Jewels Case.

COOCH BEHAR, June 7.
At to-day's hearing of the Palace jewel theft case the Accountant General of the Cooch Behar State Mr. Sailendranath Ghose was again recalled. He said that he prepared the household budget for 1915-16. Reductions were made of allowances etc. to A. D. C's. Previous to this budget all A. D. C's. used to accompany the Maharaja to the hills. In the last budget provision was made for two A. D. C's. accompanying the Maharaja to the hills. Formerly A. D. C's. used to get whatever they wanted in the matter of dress from the State. As Accountant General witness had to go through some of the paid bills of Messrs. Poole Banken and other English tailors both in India and in England. From the beginning of 1915-16 an allowance of Rs. 300/- per annum was fixed for each A. D. C. for dress. Previous to this budget A. D. C's. had their meals at the table of His Highness and they could order any drinks they chose. The new rule introduced was that each A. D. C. was to have a diet allowance of Rs. 30/- a month and make his own arrangement for food and drink. Previously all A. D. C's. used to sleep in the palace and all linen was found for them. The new rule was that each A. D. C. was to have Rs. 10 a month as linen allowance and A. D. C's. not on duty were to sleep at Staff Bungalow and those on duty were allowed to sleep in the Palace. Even when on duty the A. D. C's. had to sign vouchers for food and drink except the food which they had at their Highness' table. A D. C's. are members of Gymkhana Club, Darjeeling. Formerly subscriptions used to be paid by H. H. as also their liquor and game bills which always came to Rs. 80 or 90 a month per head. Under the new rule each A. D. C. would get his club bill to Rs. 20 paid by the Maharaja and if it exceeded Rs. 20 the A. D. C. had to pay the excess out of his own pocket. These rules applied equally to all A. D. C's.

Continuing the witness said Kumar Bika shendra, brother of Kanak, is an A. D. C. In the budget he was given only Rs. 100 a month and nothing else. The budget was made in March 1915 and it took effect from April 1st. The witness next said that when he was preparing the budget A. D. C's. used to come to his room and from their conversation he could gather that there was discontent amongst them on account of these reductions and changes. The Maharani enquired of Sitanath Babu, A. D. C. as to what would be the proper and fair allowance for diet etc. She took Sitanath Babu to confidence and discussed these matters with him.

The next witness examined was Girija Nandan Bhattacharjee Chauffeur of Prince Victor. He deposed to association among Kanak, Dwijen and Jamal. The Court then rose for the day.

At Calcutta.

Owing to the news of Lord Kitchener's death not being generally known until between three and four O'clock in the afternoon the High Court, Corporation Police Courts and various places of business, official as well as non-official, remained open as usual. At the Calcutta Corporation the news was known shortly before the meeting of the Commissioners which was fixed for 4 O'clock. At first there was a suggestion that an adjournment should be moved but subsequently it was thought that as later telegrams might bring intelligence that Lord Kitchener has been rescued it would be better to proceed with the meeting which was accordingly held. The Chairman will, however, make a reference at the meeting of the General Committees this afternoon.

Memorial services for Lord Kitchener will be held at St. Paul's Cathedral and Roman Catholic Cathedral, date and time of which will be notified later. Special mourning services will also be arranged for by the members of other religious denominations. With the solitary exception of the Indian Museum buildings no flags were flying at half mast on Wednesday on any Government or private offices. But this omission will in all probability be rectified to-day.

CALCUTTA, June 8.
Local papers all refer in sorrow to the death of Lord Kitchener and consequent heavy loss to England at the critical time. But they add that he had already laid the foundation and prepared the necessary forces for ultimate success.

The "Statesman" concludes "He has gone but his spirit and example will be cherished as an inspiring and fortifying memoir."

The "Englishman" writes though we shall miss the direction of his clear brain and cool steady hand we shall find amongst the men he has trained genuine men who have resolution and confidence enough to carry us through to victory."

The "Bengalee" writes: "It is difficult to think of anyone who can inspire the universal confidence which his presence at the War Office inspired in public mind."

The "A. B. Patrika" writes:—"There is no one who can fill his place. At the same time we bear in

mind his work almost done and it was due to him that five million British troops have been sent to the field. Irreparable as the loss the British heart will not quail and Lord Kitchener's work will be carried on with indomitable energy and determination."

Ind.

Steamer Holed on Account of
Money Heavy Seas.

KARACHI, June 7.
The Ellerman liner S. S. "City of Birmingham" which sailed from Karachi on the 1st instant for Marseilles and Liverpool with over 60 passengers returned to Karachi yesterday afternoon having experienced such heavy weather that one of her trooping port holes (which being on the lower deck are ordinarily permanently closed) was forced open and 20 feet of water found its way into the forward hold. It being impossible to discover the exact nature of the damage in the heavy monsoon sea and the steamer being down by the head on account of the water that was continuously coming in, the captain decided to return to Karachi. So heavy was the sea that one quartermaster was washed overboard and lost in the tremendous waves then running. The steamer will now have to be partially discharged to enable a thorough examination of her fore compartment to be made and fresh cargo loaded in place of that damaged. It is expected that the steamer will be in Karachi for four or five days before being able to restart on her homeward voyage.

KARACHI, June 7.
The news about Lord Kitchener created a profound impression but there was no excitement and no alarm, and the general state of the public mind here is voiced this morning by the "Daily Gazette" as follows:—"We shall bear this sudden loss of our foremost war organiser manfully as men, who though filled with grief remain wholly free from consternation, and indeed that this is only an incidental misfortune [which though of poignant painfulness to us is not of grave fatality to the course of the war. We can realise at once by considering what would have been the situation to-day if Lord Kitchener yesterday had quietly died in his bed from natural causes as a man of 66 years might well except at any time to do. Thus the sad event leaves us in substance unharmed though in sentiment deeply sorrow stricken, and it only remains now for a grieving but grateful nation to pay a fitting tribute of honor to the memory of the illustrious dead, and to translate the lesson of Lord Kitchener's grand life into visible action prosecuting the war with even greater energy, resolution and resource than hitherto. It is the spirit of Lord Kitchener, not his corporal body, that is the nation's most treasured asset and so long as we retain that sense undiminished we may sing of our dead hero, as certain stout hearted American fighters once sang of theirs. John Brown's body lies, smouldering in the grave but his soul goes marching on."

Mr. Webb Resigns Honorary Appointments.
To Devote to War Matters.

KARACHI, June 7.
The "Daily Gazette" reports that with the object of devoting more time to war matters and the War League the Hon'ble Mr. M. De P. Webb has tendered his resignation of all honorary appointments held by him including his seat on the board of trustees of the Port of Karachi and the Chairmanship of the Karachi Chamber of Commerce.

Moslem Women's Education.

Men's Earnestness.

KARACHI, June 7.
At a round table talk of old boys of the Sind Madrassah, Karachi, on female education it was suggested that every educated man could impart oral instruction to his daughters, sisters and other womenfolk on moral, sanitary and religious affairs. Each gentleman present promised to do his part and to declare the result of his experiences at the next meeting to be held after a month. As the need of female education was felt to be most urgent it was decided that the subject be discussed as often as possible.

Latest Telegrams.

LONDON, June 7.
Despatches from all over the world testify to the feeling evoked by the tragic death of Earl Kitchener. Messages from the Dominions emphasize the heaviness of the loss but insist that the Empire will not relax its effort in the slightest.

LONDON, June 7.
General Botha announced Lord Kitchener's death in the House of Assembly which forthwith adjourned.

The first conventions of Republicans and Progressives the latter of whom Mr. Roosevelt is the leader assembled simultaneously in Chicago. Senator Harding, temporary chairman of the former eloquently appealed to the party for reunion. He condemned President Wilson's war policy as consisting more of rhetoric than of resolution. He advocated the expansion of National Defence and a return to high tariffs.

A Writer of some personal recollections of Lord Kitchener in the "Westminster Gazette" says that he set his mind on being Viceroy of India and when Lord Hardinge was chosen he suffered the disappointment of his life. He made no concealment of his feelings and for a time spoke as if nothing remained for him but grave. But the appointment in Egypt came as an immense consolation, and after he had been there a year, he would probably not have exchanged Cairo for India. The "Cologne Gazette" pays a tribute to the great organising talent shown by Lord Kitchener in South Africa and in the reorganisation of the Indian Army.

Dublin court martial has closed.

Sir Pertab Singh and Rajah of Rutlam and a party of officers of the Imperial Service Lanciers attended investiture at Buckingham Palace to-day.

MELBOURNE.—The Commonwealth Government has modified the embargo on the export of copra to America.

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగు భూషణము.
చక్కని తలకట్టు.
వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లని శిరోజముల
కోరిని శ్రీలుందురా?
కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)
శ్రీలక్ష్మి తప్పనిది. మెదడునకు మనఃశైలికారలకును శ్రీలక్ష్మి,
చెప్పబడియున్నది. ఉష్ణాధిక్యమునకు తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట
తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లభించును.
మెనుమారు వస్తుప్రదర్శనమున **బంగారుపతకము**

బహుశుతి బడవించి. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బాగుడుట కిదియే వాడును. యితర గృహంట్టి భూషణ, ఇయ్య నేల.
దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనే వాడుడు. నిశ్చయముగ సంతోష
మును గలిగించగల గొప్పవస్తువు. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవజాలరు.

వాచ్యుని:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి
"ఇది చాలనుంచిది. మిక్కిలి చాకగా యనిజెప్పి దానిని కొనుదొరి జెప్పుచున్నారట. ఆ మాటలచే మోసపోతును. ఆ నూనె
లతో వారికి మిక్కిలి లాభము కలుగుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారట. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మాకు చూపి
కొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ది. పి. రు 0-4-0
8 సీసా రు 2-10-0. ది. పి. రు 0-7-0

సోబువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

55, శామ్లూచిట్ మార్కెటు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు-గుహతా పురుషోత్తం మూల్తి, 29, చైనాబజారు గోడ్డు, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపదిసారసవరిల్లా

ఆరోగ్యభంగి పుర క్రమమున జరించువాద్యములకు కీరీతులనందించును. మోక్షపులన, మచ్చలను, గండములను
శుద్ధి, వాతనోష్ణములను అన్ని విధములను గలగు వర్మకోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

కనావధి పొగ్గువల్ల గుణ మిచ్చుట నిపుంశమును, సహజమైన మధ్యరత్నము అన్ని విధములైన వోషణములకు
పోగొట్టును. కీరీతులనందించి పాదరసవోషణములను, నులబద్ధకమును కార్మికసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుద్ధిపరచును. శరీరాశోగమును గలగు జేయును. 16 శోషాలకర మందులకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తి:- పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, చనవవాడి నం ౨ శొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది.

తామర ఒకవిధమైన పురుగువలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోల్లలోగాని, పుట్టవచ్చును.
పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములుగలవు.
రాజరాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూరినాశకములగు చాల
మంచి మందులలో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచింది. అనేక
యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే
పోయినదని నేలమండి మాకు వ్రాసి యున్నాడు.
కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు
ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము. వెల 0—4—0.
దీనిని రాచిన మంటయొందదు. చర్మమునలు పెక్కుదు. పుండువడదు.
అమృతాంజనం డిపో 7 తంబుకెట్టి ఏపి జార్జిటవును, మదరాసు.

క్రొత్త గ్రంథములు.
నిత్యకర్మాప్తము— సన్మరాంధ్రప్రయోగము. దీనియందు
స్నానసంధ్యావందనాది ౪౦ విషయములు గలవు. ౧-౪-౦
డిటో ౧౦భాగము సంస్కృతాంధ్రభాష్య సమన్వితం. ౦-౮-౦
యోగవాసిష్ఠ రత్నములు— సాంధ్రతాత్పర్యము. ౦-౮-౦
శ్రీశైలం రత్నములు— సంస్కృతాంధ్రవాక్యాశ్వాస
యంతము. ౦-౬-౦
పాతయోగ ప్రదీపిక— తీర్థ తాత్పర్యసహితము. 3-౦-౦
యోగపాతం జలము— సాంధ్రతాత్పర్య వివరణము. ౧-౦-౦
ఆభిజన్ తైద్యశాస్త్రము— తొట్టివెద్యము. వచనము. 3-౮-౦
ఆభిజన్ మంత్రము— సన్మరాంధ్రప్రయోగము. ౦-౧౦-౦
తీర్థభాగ్య మహాలా ప్రకరణము— సన్మరాంధ్రప్రయోగము. ౦-౮-౦
రాజయోగరత్నాకరము:— " ౨-౦-౦
ముఖవైఖరివిద్య:— " ౪-౮-౦
రోగారోగ్యవివేకము:— " ౦-౬-౦
భక్తకవితాయము:— రచనము. 3-౦-౦
తలయోగము:— మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,
గుంటూరు, అది వ్రాసేది.

పాణ్యము మామిడిపండ్లు

ఏమి ఆశ్చర్యము!!! సుప్రసిద్ధమైన పాణ్యము
మామిడి పండ్లు రుచి చూడలేదా? మధురమున
అమృతము! దేహమునకు ఆరోగ్యము! వెల
స్వల్పము!!! ఇదియే మంచి సమయము!!!
1. దిల్ ఫసుడు 100-కి రు 8, 2. కుష్మి రు 15,
3. అల్పాపి రు 8, 4. మద్వరావుసండు రు 10, 5. జిహం
గీడు రు 20, 6. మనోరంజని రు 15, 7. మల్ గోదా రు 15,
8. ఆల్ ఫకా రు 20, 9. తోతాఫసుడు రు 8, 10. దిల్ ఖుష్
రు 8, 11. ఖర్జూరము రు 4.
ఇంకా శావాజాతులు కిద్దముగ ఉన్నవి. వైది ఉడ
హరించిన పండ్లు అట్లున్నా, ముతర అట్లున్నా మాడ్గదొన
కును. క్యాటలారు పంపుచును. వైకము ముందుగా తుంపరల
యను:— పి. వి. మాధవరావు అన్ డ్ బ్రదర్సు,
పాణ్యము, కర్నూలుజిల్లా;

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యవట్టణము
నందును ఆంధ్రప్రతికకు క్రొత్త చందాదాగ్లను
కుదుర్చి గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.
ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్స్ 212 మదరాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.
వ్యవస్థాపకము.
విన్నపము.
ఆంధ్రప్రతిక వత్తిమున మాప్రతినిధి మ॥ రా॥
శ్రీ కైలాశేష్వాదిశర్మగారు దత్తమండలములలో
సంచారము చేయుచున్నారు గాన వారిని అడరించి
వట్టికకు తగుప్రొత్తాసము చేయ, దత్తమండల
వాసులు ప్రార్థితులు. మేనేజరు

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ
మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును.
8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును
పోస్ట్ పేజి ప్రత్యేకము.
విరువాత:-
ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టినిధి,
మదరాసు.

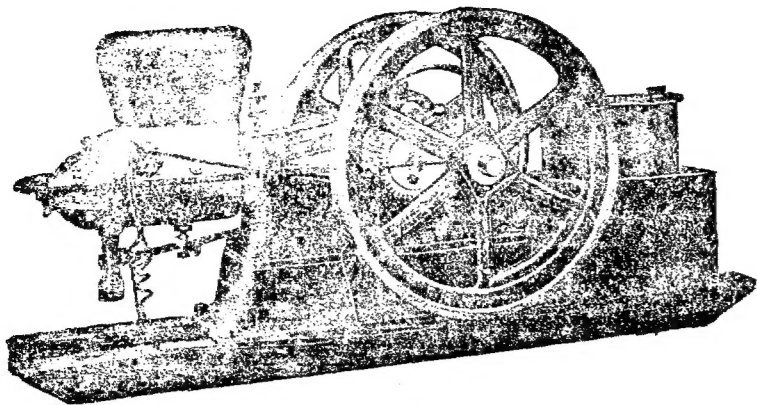
"ఆంధ్ర" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము.
శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.
ఎట:- "భారతం శ్రద్ధామోక్షదా" అన్నట్లు ఇదియ
జేదమునకు జగద్విదితము. జేదమాత్రమే కాదు. జేద వేదాంత
ములకంటె శ్రద్ధామైంది. ఇది యింట్లో సారము; సకలకాష్ట
నశ్యకము. రాశోత్తమల యదాత్తచరితమునను, మహా
గురుమహాత్మ్య విశేషమునను, కృష్ణుని పరమసౌభ్యవైభవ
మునను నిండగలవు. ఇంతె గాక యిందు కష్టాశ్రియధర్మములు
న, ప్రకృతి నిష్కర్మధర్మములు, స్వామిభక్తి దర్శనములు
ఆపద్ధ్యములు అన్నియు నిండగలవు. సాంఖ్యము యోగము
నాగ్యము మొదలగు సమస్త దర్శనములను గలవు. సమస్త
పురుషార్థముల స్వరూపమును దత్తెత్సాదనమును గలవు.
ఇందలి యచాంతరః ధర్మ ఇన్నియును యి చెప్పవలసికాదు.
కలుము చేర్చింపబడి యున్నది.
కాశ్యపిపు చందాదారులకు తహాఖర్చును సహా వెల
మొదటిసంపుట ఆదికర్మము 1-4-0
రెండవసంపుట " " 1-4-0
మూడవసంపుట " సంపూర్ణము 1-8-0
నాలుగవసంపుట శభాశక్యము 1-8-0
అయిదవ సంపుట శాంతిశక్యము శ్రధవభాగం 1-4-0
ఆర్. వెంకటేశ్వర అందుకో,
ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవసంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
శైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొని
నిచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయు
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపనుము లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.
విరువాత:- ప్రపంచచరిత్రా కార్యాలయము,
(21) 145, కాంపిడ్, విదిరాను అని వ్రాయుడు.

“ఆమె కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈయంత్రము నడుపుటకు ని పిల్ల వాడు అయిన నిముసములలో నేర్చుకొనగలడు.

చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవాడొకరుకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయవలసింది.

వంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుయంత్రములను, పాదా షేక్లను, అచ్చయంత్రములను, మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలదు.

వెల అతిసులభము. కనిచేయుచుటకగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద వ్రాకులలో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.

వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయును.

బెన్సు అందు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు, పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆంగ్లమున కాశ్చీనుభూమిపొందుట స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమార్గమున కలగజేసి తిరిపాట్లను బృథగాత్రమున ఆయుర్విధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు ఈమే భరించువలెదము. మొదటి వ్రాయును.

వైద్యశాస్త్ర మునికెంకర్ గోవిందజీ, ఆనంకవిగవా బోవధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

188 మంచి ధాతువుననుచులకోటప ఇంక చీకటిలో వెలకుచున్నారా?

మదనమంజరిమాత్రము. 40మాత్రముగల డబ్బి క్రయము రు 1.50 నుపసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంతిశ్రమను ఏల? అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమందు చెడునది. దీక్షచేరి తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంద్రియ సారము, సమస్తకర్మము, బలహీనము, రక్తశోషము, అజీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుచ్ఛక్తివలన నివారించుటలో పోగొట్టును. రాజశైవ్య శారావతిబడి కేకడ, 20, చీనావాబుకోట్ల మదరాసు.

అ మ్మ బ డు ను

బిట్టు బ్రయిడిత్తో సహా సెమిమిలిటరీ జీనులు జమీందారులకును, కలెక్టరులకును, డిస్ట్రిక్టుపోలీసుఆఫీసర్లకును, వాడుకకు తగినవి. కొన్నిమాత్రమే గలవు.

కదిసంవత్సరముల లోపు పిల్లలకుపయోగము చిన్న సింగరుపైకిలు, దీని ప్రేమ 16 అంగుళములు ట్రెస్సు 24 X 1½ అంగుళములు, రెండు గంటలు, ఒకవంపు, బ్యాక్సీటు పీజిల్తో సహా గలదు. కిచ్చుత్తు తెలిసికొనగోరువారు:—

ఏకాంబరం అండుకో, మర్చంబు, అండు కమిషన్వజంట్లు, 18, సెకండులైక్ బీచ్ మదరాస్.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని నిరూపించువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు జేస్తారు. దీనికరి. చివో లోకప్రముఖముగా పొడవైనది. దురభ్యాసముగల్గి బాల్యములోనే ధాతువృద్ధిము కలిగినవాడేవ్యాధిని పొందును. దీనివలనై, మూత్రకాలములందు క్షయము నడచివీరుతురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బా సేవించుచున్నట్టి యింట్లను తొలగి విశేష బలవీర్యసంపన్ను లయి కుమారకుమారులు పుత్రకామము నెఱవరు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బాకల్ల ధాతువృద్ధిముగలను, స్వల్పస్థితిము మానవ, ధాతువు మాత్రముతో కలగజేయు సుమారు, పీచుముగల మానవ, బహుమాత్రవ్యాధి మానవ, విశేషబలము కలగజేయు స్వల్పముగలను, ఆకలి యెక్కువ గాను. చక్కగ మలవిసర్జనముగను. సాలామిసిరి అమెరికా దేశములోని ఇరి కాబూల్, కాలిఫోర్నియా దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు తమవలన జేయుచున్న అపరాధములను దీనివలనై క్షమించుకొనుటకు దీనిని అనేకములు వినిపించుచున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగము గలది. అందు 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగము గలది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగము గలది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగము గలది.

15 తులారు, డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తపాలపు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ షెడ్యూలు, నె 5, అవస్థకోడు, బెంగళూరు సిటీ.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

క్రియత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4.0] [ప్రావీణి ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7 తిరుకెట్టి పేద, మదరాసు.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. భర్తము ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము. పోస్టుబాక్సు నెం 212, మదరాసు

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మోంటూరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్లు యంత్రవిద్యను, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:— కొరుగురిద్దార్యులకు ఉచితముగవలయు,భోజనాదికములు ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతివెలప్రభుత్వమున క్లాసుప్రారంభమునను, తయారైన వైనాకరికి ఫీజున్నచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికొనబడును. ఈ శోజనగారికి వ్రాసికొనవలెను.

గ్యాల్లీస్ మోటారు సౌకర్యాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని శాగుచేయుటకును తరిపేయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేయేభాగములు యేయేపనులచేయునో అది ఇది జోయినపుడు స్వల్పముగానేయు రిపేరులను యాయంతముల నిల్వ అభ్యాసభూర్యముగా ఈసౌకర్యాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించుకర్మ తెంతువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి వలయును, మందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగివ్రాము జూలై వెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 వ తేదికి గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నిగవించుటకు తాకొనగలరు. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాల్లీ లండన్ శా, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

కుం కు మ పు వ్య

సృష్టమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనునాడు మూర్ఖము. ప్పును గమనింపుము. కరస్పాండెన్సు మొదలగువిషయగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (53) 21, హమ్మంపేద, బొంబాయి.